

การบรรยายเรื่อง
**การส่งเสริมความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยี
ในโรงงานอุตสาหกรรม**

การจัดสัมมนาวิชาการ

Towards a Greener and Safer Industry : อุตสาหกรรมไทยยุคใหม่ที่ปลอดภัยและยั่งยืน

เรื่อง มาตรฐานและความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4 กรกฎาคม 2568 10.10 – 11.50 น.

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ

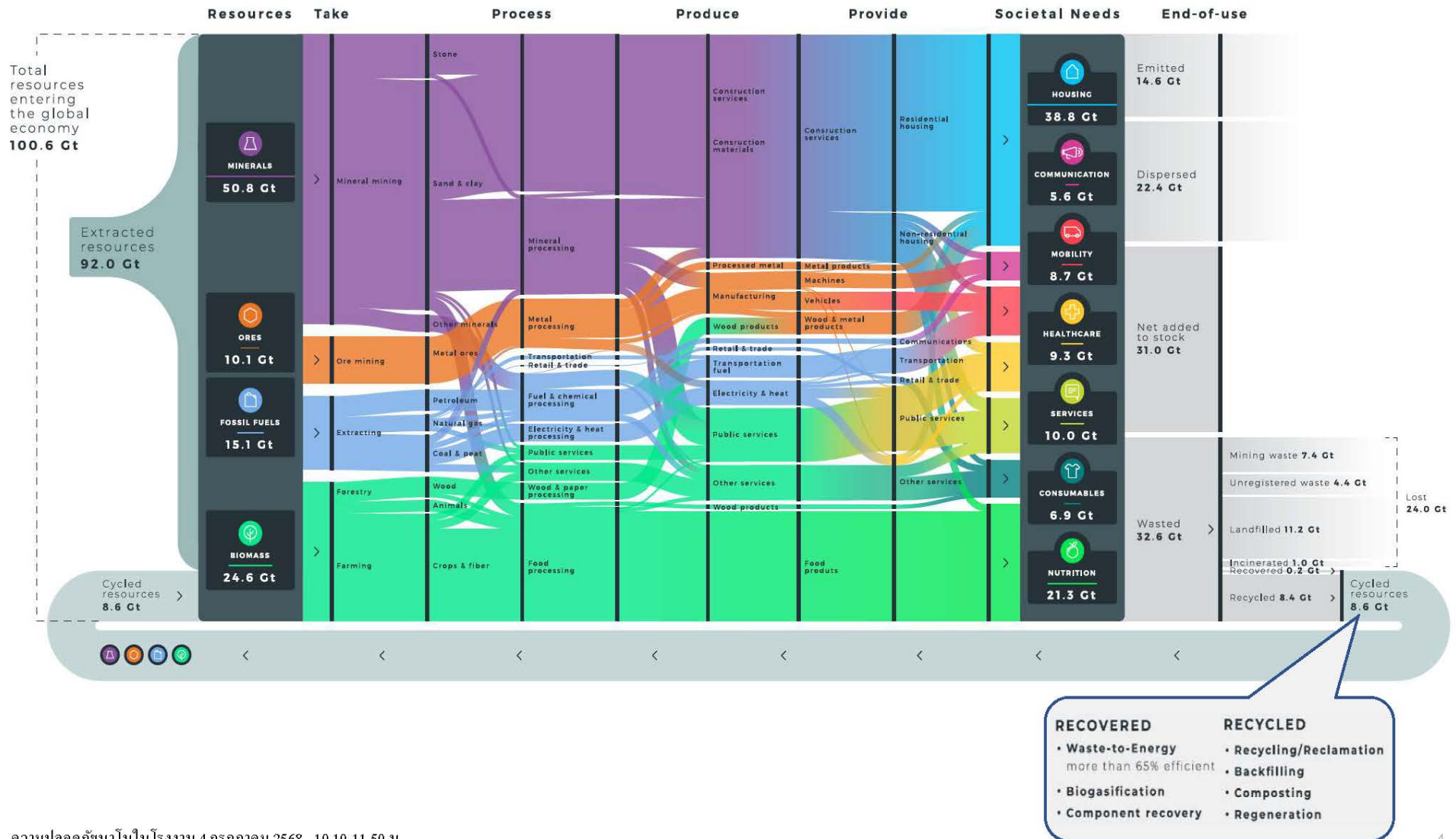

Periodic Table of Elements

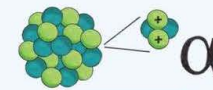
Periods	Alkali Metals Group 1		Alkali Earth Metals Group 2		Transition Metals										Boron Group 13	Carbon Group 14	Nitrogen Group 15	Oxygen Group 16	Halogens Group 17	Noble Gases Group 18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
1	H Hydrogen Sun and Stars	He Helium Balloons	Li Lithium Batteries	Be Beryllium Emeralds											B Boron Sports Equipment	C Carbon Basis of Life's Molecules	N Nitrogen Protein	O Oxygen Air	F Fluorine Toothpaste	Ne Neon Advertising Signs																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
2	Na Sodium Salt	Mg Magnesium Chlorophyll	Al Aluminum Airplanes	Si Silicon Stone, Sand, and Soil	P Phosphorus Bones	S Sulfur Eggs	Cl Chlorine Swimming Pools	Ar Argon Light Bulbs											K Potassium Fruits and Vegetables	Ca Calcium Shells and Bones	Sc Scandium Bicycles	Ti Titanium Aerospace	V Vanadium Springs	Cr Chromium Stainless Steel	Mn Manganese Earthmovers	Fe Iron Steel Structures	Co Cobalt Magnets	Ni Nickel Coins	Cu Copper Electric Wires	Zn Zinc Brass Instruments	Ga Gallium Light-Emitting Diodes (LEDs)	Ge Germanium Semiconductor Electronics	As Arsenic Poison	Se Selenium Copiers	Br Bromine Photography Film	Kr Krypton Flashlights																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
3	K Potassium	Ca Calcium	Sc Scandium	Ti Titanium	V Vanadium	Cr Chromium	Mn Manganese	Fe Iron	Co Cobalt	Ni Nickel	Cu Copper	Zn Zinc	Ga Gallium	Ge Germanium	As Arsenic	Se Selenium	Br Bromine	Kr Krypton											Rb Rubidium	Sr Strontium	Y Yttrium	Zr Zirconium	Nb Niobium	Mo Molybdenum	Tc Technetium	Ru Ruthenium	Rh Rhodium	Pd Palladium	Ag Silver	Cd Cadmium	In Indium	Sn Tin	Sb Antimony	Te Tellurium	I Iodine	Xe Xenon																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
4	Cs Cesium	Ba Barium											Pb Lead	Bi Bismuth	Po Polonium	At Astatine	Rn Radon											Fr Francium	Ra Radium											La Lanthanum	Ce Cerium	Pr Praseodymium	Nd Neodymium	Pm Promethium	Sm Samarium	Eu Europium	Gd Gadolinium	Tb Terbium	Dy Dysprosium	Ho Holmium	Er Erbium	Tm Thulium	Yb Ytterbium	Lu Lutetium																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											</

การหมุนเวียนของเศรษฐกิจที่แสดงโดยปริมาณการใช้ทรัพยากรของโลก (Global Material Footprint)

PAGE, 2020

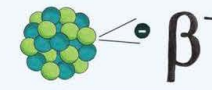

แหล่งกำเนิดคลื่น ขนาด และวัตถุ

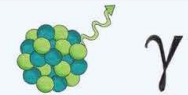
ALPHA PARTICLES

can be blocked by a piece of paper

BETA PARTICLES

can be blocked by a layer of aluminum foil

GAMMA RAYS

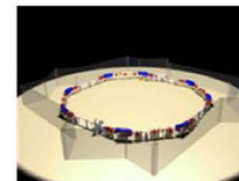
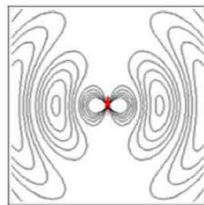
can be blocked by concrete or lead

www.EPA.gov/RadTown/docs/radiation-exposure-activity3.pdf

Particle	Symbols	Composition	Charge
Alpha	α	2 protons and 2 neutrons	+2
Beta	β	electron	-1
Gamma	γ	high energy electromagnetic radiations	0

Shutterstock

แหล่งกำเนิดคลื่น

เสาอากาศวิทยุ

ไมโครเวฟ

เลเซอร์

Lamps

เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน

หลอดรังสีเอกซ์

สารกัมมันตรังสี

เครื่องเร่งอนุภาค

คลื่นวิทยุ

ไมโครเวฟ

อินฟราเรด

อัลตราไวโอเลต

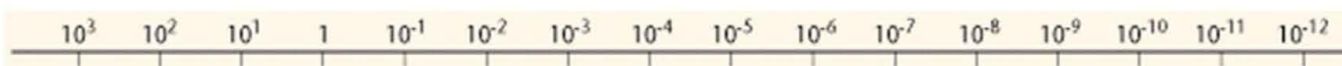
รังสีเอกซ์พลังงานต่ำ

รังสีเอกซ์พลังงานสูง

รังสีแกมมา

อนุภาค

ขนาด (เมตร)

วัตถุ

อาคาร

สิ่งมีชีวิต

แบคทีเรีย

เชื้อไวรัส

โปรตีน

โมเลกุล

อะตอม

นิวเคลียส

ควาร์ก

หัวข้อการบรรยาย

1. นวัตกรรมเทคโนโลยี วัสดุนาโนและผลิตภัณฑ์นาโน

2. ความปลอดภัยสภาพการทำงาน

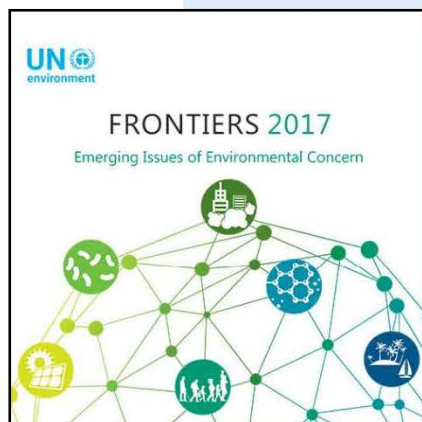
3. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน / วัตถุอันตราย

4. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูล

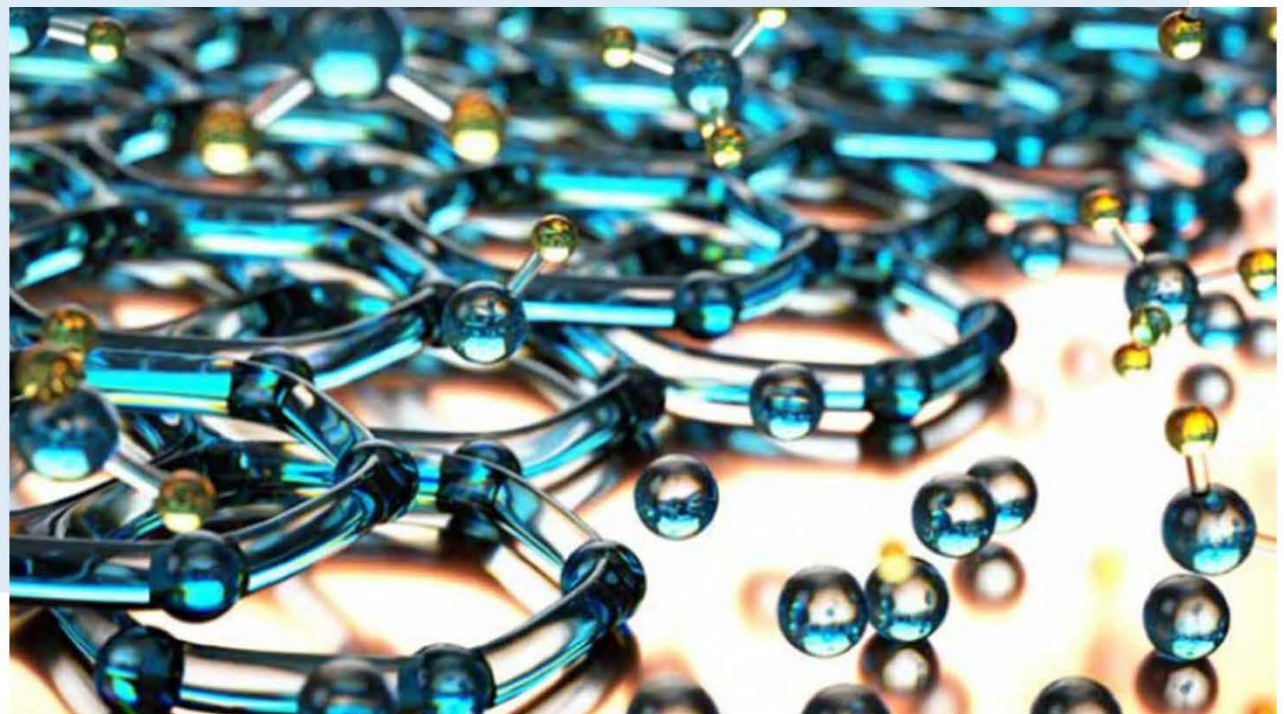
แนวโน้มประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

Frontiers 2017: Emerging Issues of Environmental Concern

The report covers six key emerging issues: the environmental dimension of antimicrobial resistance; **nanomaterials**; Marine Protected Areas and sustainable development; sand and dust storms; off-grid solar solutions; and environmental displacement

Frontiers 2017 launched on 5 December 2017 during the third UN Environment Assembly in Nairobi, Kenya

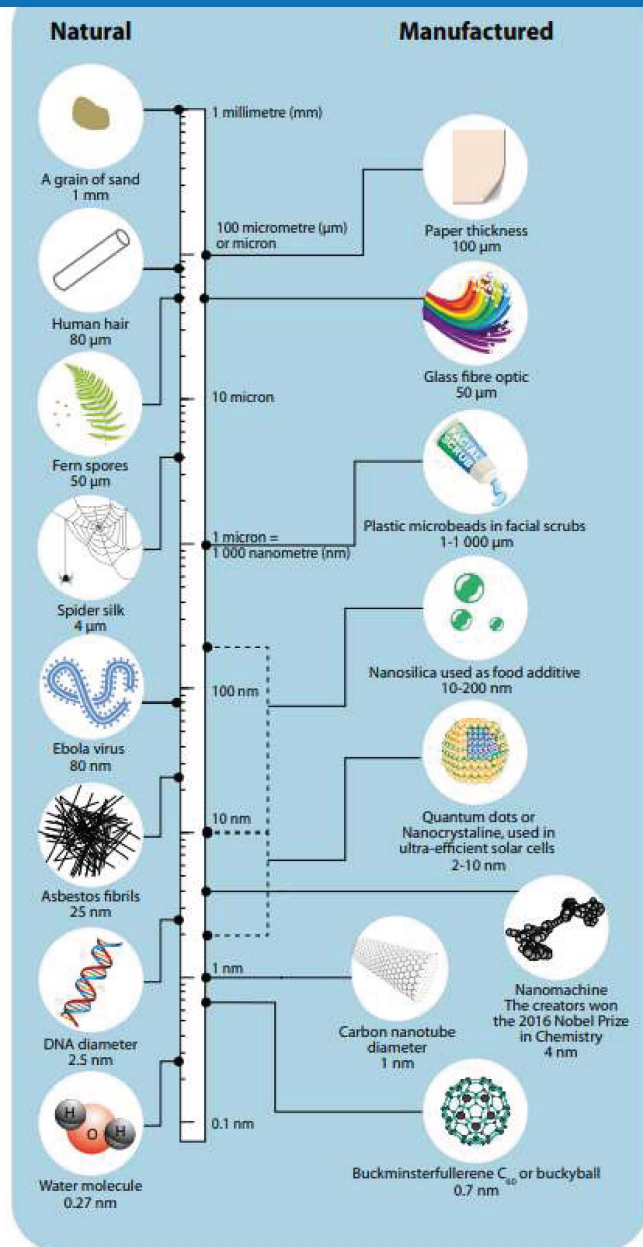
<https://www.unenvironment.org/resources/frontiers-2017-emerging-issues-environmental-concern>

1. นาโนเทคโนโลยี วัสดุนาโนและผลิตภัณฑ์นาโน

Nanomaterials: Applying the Precautionary Principle

ด้วยความก้าวหน้าของศาสตร์ด้านชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ทำให้เกิดการพัฒนานาโนให้มีคุณสมบัติต่างๆ สำหรับการประยุกต์ใช้งานหลากหลายด้าน เราจำเป็นต้องทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของวัสดุนาโนวิศวกรรมเหล่านี้ ซึ่งถ้าเราไม่เข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับผลกระทบระยะยาวและมาตรการป้องกันเพื่อที่จะใช้งานได้อย่างปลอดภัย อาจทำให้เกิดความเสี่ยงอย่างมาก ดังเช่นบทเรียนจากวัตถุอันตรายเช่นแร่ใยหิน

“No evidence of harm” is not the same as
“Evidence of no harm”

What is a Nanomaterial?

Nanomaterial is a material with any external dimension measured **less than 100 nanometres**—one nanometre is one-billionth of a metre

Nanomaterials can be **naturally occurring**, or **fabricated** by scaling commonly used materials to nanosize, such as carbon, metal oxides and precious metals

At nanoscale, the **properties and behaviours** of a material change significantly compared to the bulk forms of the same material. This is due to the increase in the **surface-to-volume ratio** and the **quantum effects**.

Global Nanomaterials market

20.7% Annual Growth
Projected to reach **US\$ 55 billion** by 2022

Bulk material

Nano-sized material

As material size decreases, surface area-to-volume ratio increases, making the material more chemically reactive to its surrounding environment

NANO
Processing

NANO
Devices&Systems

NANOTEC 4CORE TECHNOLOGIES

NANO
Materials

NANO
Characterization&
Standardization

Changing the properties of a material by nanosizing it can **intensify its health and environmental impacts**

The miniscule dimensions and high surface-to-volume ratio that give engineered nanomaterials remarkable properties also **alter how they interact** with and accumulate in biological systems, ranging from the environment, living organisms, organs, cells, down to the DNA level

For example, carbon nanotubes look and behave like asbestos fibres. Their long and pointy structure can pierce through tissue, and cause inflammation and fibrosis much like the effects of asbestos exposure. Nanosilver can disturb the immune system, and cause abnormality in gene expression

Adverse Effects

If we want to realise the full potential of engineered nanomaterials, we must also **anticipate their impacts**, otherwise we risk exposing ourselves to far greater impacts in the future

Iterative and responsive regulatory frameworks that **apply the precautionary principle** are needed to minimize the risks and ensure human health and environmental safety

Nanosilver

is widespread in products, such as textiles, toys, personal and health care products, medical devices and food, owing to its **antimicrobial properties**

Nanodiamond

is used in biomedical imaging applications due to its luminescent properties, high chemical stability and biocompatibility

The unique **mechanical, magnetic, electrical and optical** properties of nanomaterials provide endless applications in pharmaceutical, biomedical, electronic and material engineering

Because of its magnetic properties, **iron oxide nanoparticles** have great potentials for targeted drug delivery in cancer treatment, medical imaging techniques, and removal of arsenic from water

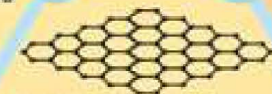

Buckminsterfullerene

A football-like cage of 60 carbon atoms, known as **Buckminsterfullerene** (C₆₀) or buckyball, has potentials for the treatment of bone and cartilage degeneration, and musculoskeletal and bone marrow disorders

Engineered nanomaterials are present in **diverse consumer items**, e.g. food products, cosmetics, disinfectants, kitchenware, baby goods, clothing, fabrics, electronics and appliances

Graphene is a single-atom-thick sheet of carbon atoms. Potential applications include drug delivery systems, molecular transporters, tissue engineering and implants.

Carbon nanotube is a one-atom thick layer of carbon rolled up into a seamless cylinder. It is 117 times stronger than steel of the same diameter and a better conductor than copper.

Carbon nanotubes are widely used in lithium ion batteries, lightweight wind turbine blades and data cables. Potential applications include tissue engineering and regeneration, and cancer biomarker.

Applications

คู่มือความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยีสำหรับภาคอุตสาหกรรม
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนาโนเทคโนโลยี
(มอก.2691)

(ฉบับอ่านง่าย)

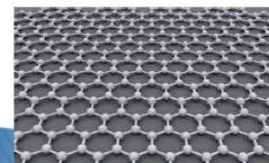
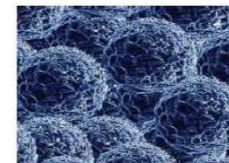
ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม
เรื่อง ความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยี

กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

แนวปฏิบัติเบื้องต้นด้านความปลอดภัยนาโน
สำหรับภาคอุตสาหกรรม
Nanosafety Guideline for Industries

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
Department of Industrial Works

คู่มือความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยีและแนวปฏิบัติสำหรับภาคอุตสาหกรรม

1. วัตถุประสงค์และความสำคัญ

- เพื่อความปลอดภัยในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงจากสารและผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยีในโรงงานอุตสาหกรรม
- เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยีที่ออกสู่ตลาด พร้อมรับรองความเป็นมาตรฐาน

2. นิยามและคำจำกัดความ

- กำหนดคำศัพท์สำคัญ เช่น “นาโนเทคโนโลยี” “ผลิตภัณฑ์นาโน” “ขนาดนาโน” รวมถึงคำศัพท์ด้านความปลอดภัยและการควบคุม

3. แนวทางการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัย

- การประเมินความเสี่ยงของสารและผลิตภัณฑ์นาโน ก่อนการนำเข้าและใช้งาน
- การกำหนดมาตรการควบคุมที่เหมาะสม เช่น การใช้เครื่องมือป้องกันส่วนบุคคล การติดตั้งอุปกรณ์ดูดซับ การระบายอากาศที่เพียงพอ
- การสร้างระบบตรวจสอบและบันทึกข้อมูลเพื่อการติดตามและวิเคราะห์ความเสี่ยง

4. ข้อกำหนดและแนวทางในการผลิต

- กำหนดข้อกำหนดด้านคุณภาพ เช่น ขนาดและคุณสมบัติของนาโน สารประกอบ และการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนการผลิต
- การทดสอบและรับรองว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติและความปลอดภัย

5. การควบคุมด้านความปลอดภัยภายในโรงงาน

- การออกแบบพื้นที่ทำงานที่ปลอดภัย พื้นที่แยกในการจัดเก็บและใช้งานนาโน
- การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การติดตั้งระบบดูดอากาศและระบายอากาศให้ดี เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของอนุภาคนาโน

6. การจัดการของเสียและสิ่งแวดล้อม

- แนวทางการจัดการและกำจัดของเสียที่ปล่อยอนุภาคนาโนอย่างปลอดภัย เช่น การบำบัดของเสียก่อนปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม
- ควบคุมและตรวจสอบคุณภาพอากาศ น้ำ และสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงงาน

7. การรับรองและการตรวจสอบ

- หน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและรับรองความเป็นไปตามมาตรฐาน
- การออกใบรับรองความปลอดภัยสำหรับผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งานและตลาด

8. การฝึกอบรมและการสร้างความรู้

- เน้นความสำคัญของการฝึกอบรมพนักงานให้เข้าใจความปลอดภัยและการป้องกันตนเอง
- การสร้างความเข้าใจในคำสนธิสัญญาและการใช้อุปกรณ์ป้องกันอย่างถูกต้อง

9. การติดตามประเมินผลและปรับปรุงมาตรฐาน

- การติดตามและตรวจสอบความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
- การปรับปรุงมาตรฐานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและความรู้ด้านนาโนที่เปลี่ยนแปลงไป

เอกสารคู่มือและแนวปฏิบัตินี้ให้แนวทางและข้อกำหนดเพื่อความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจและการผลิตผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ผ่านการประเมินและควบคุมความเสี่ยง การรับรองความปลอดภัย และการสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

ข้อ มอก. กลุ่มผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยี

ชนิด มอก.

P (Product) มาตรฐานผลิตภัณฑ์

M (Method) มาตรฐานวิธีวิเคราะห์หรือวิธีทดสอบ

B/C

S (System) มาตรฐานระบบ

C (Code of practice) มาตรฐานข้อแนะนำ

B (Basic) มาตรฐานมูลฐาน

สถานะ *

1. มอก.มีผลใช้งาน/มีผลบังคับ

.. ..

ลำดับ	เลขที่ มอก.	ประเภท	ชื่อ มอก.	สถานะ *	กลุ่มผลิตภัณฑ์	ชนิด
1	2691 เล่ม 1-2558	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 1 แนวทางการระบุข้อกำหนดวัสดุนาโนจากการผลิต	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
2	2691 เล่ม 2-2558	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 2 แนวทางการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะสำหรับวัสดุนาโนจากการผลิต	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
3	2691 เล่ม 3-2558	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 3 แนวทางการจัดการกระทำ และกำจัดวัสดุนาโนอย่างปลอดภัย	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
4	2691 เล่ม 4-2558	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 4 แนวทางการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะทางฟิสิกส์-เคมี สำหรับการประเมินพิษวิทยาของวัสดุนาโนจากการผลิต	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
5	2691 เล่ม 5-2559	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 5 แนวทางการประเมินความเสี่ยงของวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
6	2691 เล่ม 6-2558	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 6 การวิเคราะห์ขนาดอนุภาคด้วยเทคนิคการกระเจิงแสงแบบพลวัต	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
7	2691 เล่ม 7-2559	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี เล่ม 7 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับนาโนเทคโนโลยี	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
8	3064-2563	ทั่วไป	วัสดุนาโน - การเตรียมเอกสารข้อมูลความปลอดภัย	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
9	3065-2563	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อแนะนำเกี่ยวกับการติดฉลากภาคสมัครใจสำหรับผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคที่มีวัสดุนาโนจากการผลิตเป็นองค์ประกอบ	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
10	3076-2563	ทั่วไป	อนุภาคนาโนกึ่งเก็บสารสกัดเข้มข้น	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
11	3077-2563	ทั่วไป	อนุภาคนาโนกึ่งเก็บสารสกัดบวบ	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
12	3086-2563	ทั่วไป	นาโนซิลิกา	1	นาโนเทคโนโลยี	P
13	3087-2563	ทั่วไป	นาโนซิลิกอน	1	นาโนเทคโนโลยี	P
14	3168-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - อนุภาคนาโนในรูปแบบผง - ลักษณะเฉพาะและการวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
15	3169-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การวัดการกระจายตัวของขนาดและรูปร่างของอนุภาคโดยเทคนิคกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
16	3170 เล่ม 1-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสำหรับวัสดุนาโนเชิงวิศวกรรม - เล่ม 1 หลักการและแนวปฏิบัติ	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
17	3170 เล่ม 2-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสำหรับวัสดุนาโนเชิงวิศวกรรม - เล่ม 2 การใช้วิธีการควบคุมการรับสัมผัส	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
18	3343-2564	ทั่วไป	อนุภาคนาโนกึ่งเก็บสารสกัดกระชายดำ	1	นาโนเทคโนโลยี	P
19	3344-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี : การวิเคราะห์วัสดุนาโนด้วยเทคนิคการแยกส่วนแบบไหลภายใต้สนามแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลางและแบบไหลสมมาตร	1	นาโนเทคโนโลยี	M
20	3345-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี : การแยกแยะขนาดและความเข้มข้นของอนุภาคนาโนในน้ำด้วยเทคนิคอินดิคทีฟฟลูอิดสเกลเพลทโทรมetriแบบอนุภาคเดียว	1	นาโนเทคโนโลยี	M
21	3346-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี : เมทริกซ์เชิงเทคนิคการวัดสำหรับการตรวจสอบเอกลักษณ์ของวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	M
22	3347-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี : เกณฑ์การพัฒนามาตรฐานทดสอบตัวแทนที่ประกอบด้วยวัสดุนาโนในรูปแบบผงแห้ง	1	นาโนเทคโนโลยี	M
23	3348-2564	ทั่วไป	การตรวจสอบเอกลักษณ์ผิวของอนุภาคนาโนทองคำที่ใช้คัดกรองความเป็นพิษจำเพาะของวัสดุนาโน: วิธี FT-IR	1	นาโนเทคโนโลยี	M
24	3349-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี : การทดสอบการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงของอนุภาคนาโนสำหรับการออกซิเดชันของ NADH	1	นาโนเทคโนโลยี	M
25	3350-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของอนุภาคนาโนในชุดทดสอบการรับสัมผัสจากการสูดดมสำหรับทดสอบความเป็นพิษจากการสูดดม	1	นาโนเทคโนโลยี	M
26	3351-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การสร้างละอองลอยเพื่อการศึกษาการรับสัมผัสทางอากาศ ของวัสดุนาโนและกลุ่มของวัสดุนาโนที่เป็นกึ่งอนุภาคนาโน และกึ่งอนุภาคนาโน (เอ็นไอเอเอ)	1	นาโนเทคโนโลยี	M
27	3352-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินความเป็นพิษของวัสดุนาโนโดยใช้ตัวอ่อนปลา ม้าลายที่ปราศจากเชื้อเห็บ	1	นาโนเทคโนโลยี	M
28	3353-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การทดสอบเอ็มทีเอสในระดับหลอดทดลองสำหรับวัดผลความเป็นพิษต่อเซลล์ของอนุภาคนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	M

ชนิด มอก.

P (Product) มาตรฐานผลิตภัณฑ์

M (Method) มาตรฐานวิธีวิเคราะห์หรือวิธีทดสอบ

B/C

S (System) มาตรฐานระบบ

C (Code of practice) มาตรฐานข้อแนะนำ

B (Basic) มาตรฐานมูลฐาน

สถานะ *

1. มอก.มีผลใช้งาน/มีผลบังคับ

B (Basic) มาตรฐานมูลฐาน

29	3354-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อพิจารณาสำหรับการวัดวัตถุนาโนและกลุ่มของวัตถุนาโนที่เป็นก้อนเกาะแน่นและก้อนเกาะหลวม (เอ็นไอเอเอ) ในเมทริกซ์สิ่งแวดล้อม	1	นาโนเทคโนโลยี	M
30	3355-2564	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อพิจารณาสำหรับการศึกษาในระดับหลอดทดลองของวัตถุนาโนในอากาศที่เป็นก้อนเกาะแน่นและก้อนเกาะหลวม (เอ็นไอเอเอ)	1	นาโนเทคโนโลยี	M
31	3358-2565	ทั่วไป	สีพอลิเมอร์ผสมเสริมแรงด้วยความชื้นในอากาศ	1	นาโนเทคโนโลยี	P
32	3359-2565	ทั่วไป	อะลูมิเนียมกันกร่อนสำหรับป้องกันสนิมแบบแคโทดิก	1	นาโนเทคโนโลยี	P
33	3429-2565	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของท่อนาโนคาร์บอนผนังเดี่ยวด้วยเยื่ออินฟราเรด โฟโตลูมิเนสเซนซ์สเปกโทรสโกปี	1	นาโนเทคโนโลยี	M
34	3430-2565	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของตัวอย่างท่อนาโนคาร์บอน โดยการวิเคราะห์น้ำหนักภายใต้ความร้อน	1	นาโนเทคโนโลยี	M
35	3431-2565	ทั่วไป	วัสดุนาโน - การหาปริมาณวัสดุนาโนที่ปลดปล่อยจากผง โดยการทำเป็นละอองลอย	1	นาโนเทคโนโลยี	M
36	3563-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - วิธีการจำแนกประเภทและการจัดหมวดหมู่ของวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
37	3564-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อแนะนำวิธีการวัดนาโนและไมโครโทรโบลิ	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
38	3565-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของท่อนาโนคาร์บอนแบบผนังหลายชั้น - มีโซสโกปีกัมมาเรโซแนนซ์	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
39	3566-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - เกณฑ์กำหนดวัสดุ - ข้อแนะนำการกำหนดวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
40	3567-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินความเสี่ยงของวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
41	3568-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การหาธาตุปนเปื้อนในตัวอย่างท่อนาโนคาร์บอนด้วยเทคนิคอินดักทีฟพลาสมาแมสสเปกโตรเมทรี	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
42	3569-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การรวบรวมและอธิบายวิธีคัดกรองความเป็นพิษสำหรับวัสดุนาโนจากการผลิต	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C
43	3570-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของผลึกนาโนเซลลูโลส	1	นาโนเทคโนโลยี	M
44	3571-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การวัดขนาดอนุภาคและการกระจายตัวของรูปร่างด้วยเทคนิคกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
45	3572-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - สารแขวนลอยท่อนาโนคาร์บอน - เกณฑ์กำหนดของลักษณะเฉพาะและวิธีการวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
46	3573-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - อนุภาคนาโนซิลเวอร์ด้านแบกทีเรีย - เกณฑ์กำหนดของลักษณะเฉพาะและวิธีการวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
47	3574-2566	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินประสิทธิภาพการต้านจุลชีพของสิ่งทอที่มีวัสดุนาโนจากการผลิต	1	นาโนเทคโนโลยี	M
48	3732-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของตัวอย่างท่อนาโนคาร์บอนแบบผนังหลายชั้น	1	นาโนเทคโนโลยี	M
49	3733-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - กรอบชี้แจงการพัฒนาคำศัพท์สำหรับการประยุกต์นาโนเทคโนโลยีในการดูแลสุขภาพมนุษย์	1	นาโนเทคโนโลยี	C
50	3734-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์สำหรับวัสดุนาโนเซลลูโลส	1	นาโนเทคโนโลยี	B
51	3735-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การเตรียมตัวอย่างสำหรับการตรวจสอบเอกลักษณ์ของวัสดุนาโนชนิดโลหะและโลหะออกไซด์ในตัวอย่างน้ำ	1	นาโนเทคโนโลยี	M
52	3736-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของตัวอย่างเซลลูโลสนาโนไฟบิล	1	นาโนเทคโนโลยี	M
53	3737-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การแจกแจงขนาดอนุภาคของผลึกนาโนเซลลูโลส	1	นาโนเทคโนโลยี	M
54	3738-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อกำหนดในการประเมินเชิงสมรรถนะสำหรับการหาปริมาณชีวโมเลกุลโดยใช้อนุภาคนาโนฟลูออเรสเซนต์ด้วยวิธีอิมมูโนอิเล็กโตรเคมี	1	นาโนเทคโนโลยี	M
55	3739 เล่ม 1-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ลักษณะเฉพาะเชิงสมรรถนะของนาโนเซนเซอร์สำหรับการตรวจหาเคมีและชีวโมเลกุล - เล่ม 1: สมรรถนะการตรวจหา	1	นาโนเทคโนโลยี	M
56	3740-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของละอองลอยชนิดท่อนาโนคาร์บอนและเส้นใยนาโนคาร์บอนที่ใช้ในการทดสอบความเป็นพิษจากการสูดดม	1	นาโนเทคโนโลยี	M
57	3741-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ท่อนาโนคาร์บอนแบบผนังหลายชั้น - การหาปริมาณสารเจือปนคาร์บอนโดยการวิเคราะห์น้ำหนักภายใต้ความร้อน	1	นาโนเทคโนโลยี	M

ชนิด มอก.

P (Product) มาตรฐานผลิตภัณฑ์

M (Method) มาตรฐานวิธีวิเคราะห์หรือวิธีทดสอบ

B/C

S (System) มาตรฐานระบบ

C (Code of practice) มาตรฐานข้อแนะนำ

B (Basic) มาตรฐานมูลฐาน

สถานะ *

1. มอก.มีผลใช้งาน/มีผลบังคับ

58	3742 เล่ม 1-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 1: คำศัพท์หลัก	1	นาโนเทคโนโลยี	C
59	3742 เล่ม 3-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 3: วัสดุนาโนคาร์บอน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
60	3742 เล่ม 5-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 5: ส่วนต่อประสานทางนาโน/ชีวภาพ	1	นาโนเทคโนโลยี	C
61	3742 เล่ม 6-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 6: การตรวจสอบลักษณะเฉพาะของวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
62	3742 เล่ม 7-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 7: การวินิจฉัยและการบำบัดเพื่อการดูแลสุขภาพ	1	นาโนเทคโนโลยี	C
63	3742 เล่ม 8-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์ - เล่ม 8: กระบวนการผลิตระดับนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
64	3743-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของท่อนาโนคาร์บอนหนึ่งเดียวด้วยเทคนิคกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน	1	นาโนเทคโนโลยี	M
65	3744-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบเอกลักษณ์ของท่อนาโนคาร์บอนหนึ่งเดียวด้วยเทคนิคกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดและการวิเคราะห์เอกซเรย์สเปกโทรเมทรีแบบกระจายพลังงาน	1	นาโนเทคโนโลยี	M
66	3745-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อแนะนำในการตรวจสอบลักษณะเฉพาะทางเคมีเชิงฟิสิกส์ของวัสดุนาโนสเกลเชิงวิศวกรรมสำหรับการประเมินทางพิษวิทยา	1	นาโนเทคโนโลยี	C
67	3748-2567	ทั่วไป	อนุภาคนาโนกึ่งเก็บสารสกัดมะขามป้อม	1	นาโนเทคโนโลยี	P
68	3749-2567	ทั่วไป	อนุภาคนาโนกึ่งเก็บสารสกัดกวาวเครือขาว	1	นาโนเทคโนโลยี	P
69	3844-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินประสิทธิภาพของสารแขวนลอยนาโนที่มีแผ่นนาโนเคลือบสำหรับควบคุมกลิ่น	1	นาโนเทคโนโลยี	M
70	3845-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินความเป็นพิษและการดูดซึมทางชีวภาพของวัสดุนาโนที่ผลิตขึ้นในสารแขวนลอยโดยใช้สิ่งมีชีวิตเซลล์เดียว <i>Tetrahymena</i> sp.	1	นาโนเทคโนโลยี	M
71	3846-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การประเมินฤทธิ์เสมือนเพอร์ออกซิเดสของอนุภาคนาโนของโลหะและโลหะออกไซด์	1	นาโนเทคโนโลยี	M
72	3847-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การวัดมวลของวัสดุนาโนที่ทำให้เกิดการปลด สำหรับการทดสอบความเป็นพิษเมื่อสูดดม	1	นาโนเทคโนโลยี	M
73	3848-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - พื้นผิวและสารเคลือบที่มีสมบัติ ไม่ชอบน้ำยาคือ: ลักษณะเฉพาะและการประเมินประสิทธิภาพ	1	นาโนเทคโนโลยี	M
74	3849-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - สิ่งทอที่มีวัสดุนาโนและโครงสร้างนาโน - คุณลักษณะ ไม่ชอบน้ำยาคือและการประเมินความทนทาน	1	นาโนเทคโนโลยี	M
75	3850-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบลักษณะเฉพาะของท่อนาโนคาร์บอนหนึ่งเดียวโดยใช้เทคนิคสเปกโทรสโกปีการดูดกลืนแสงช่วงอัลตราไวโอเล็ต-ช่วงที่มองเห็นได้-ช่วงใกล้อินฟราเรด (UV-Vis-NIR)	1	นาโนเทคโนโลยี	M
76	3851-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การตรวจสอบลักษณะเฉพาะของส่วนประกอบที่ระเหยง่ายในตัวอย่างท่อนาโนคาร์บอนหนึ่งเดียวโดยใช้การวิเคราะห์ก๊าซที่เปลี่ยนไป/ก๊าซโครมาโทกราฟี-แมสสเปกโทรเมทรี	1	นาโนเทคโนโลยี	M
77	3852-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - แคลเซียมคาร์บอเนตระดับนาโนในรูปแบบผง - การตรวจสอบลักษณะเฉพาะและการวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
78	3853-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - โพลีเอทิลีนไดออกไซด์ระดับนาโนในรูปแบบผง - การตรวจสอบลักษณะเฉพาะและการวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
79	3987-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - กรอบอนุกรมวิธานต้นแบบสำหรับใช้ในการพัฒนานาโนคำศัพท์ - แนวคิดหลัก	1	นาโนเทคโนโลยี	C
80	3988-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การพิจารณาเพื่อการพัฒนากระบวนการตั้งชื่อทางเคมีสำหรับวัสดุนาโนที่เลือก	1	นาโนเทคโนโลยี	C
81	3989-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การหาศักยภาพของอนุภาคซิลเวอร์นาโนโดยการปล่อยกรดมูราจิกจาก <i>Staphylococcus aureus</i>	1	นาโนเทคโนโลยี	M
82	3990-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - วิธีการสกัดวัสดุนาโนจากเนื้อเยื่อปอดโดยการย่อยด้วยไฟรินเนส	1	นาโนเทคโนโลยี	M
83	3991-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - คำศัพท์สำหรับเป็นคำชื่อบอกทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	1	นาโนเทคโนโลยี	C
84	3992-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การอธิบายภาษาแบบง่ายของคำศัพท์ที่เลือกจากชุดมาตรฐาน ISO/IEC 80004	1	นาโนเทคโนโลยี	C
85	3993-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การพิจารณาเพื่อศึกษาพิษจนศาสตร์กับวัสดุนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
86	3994-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - ข้อแนะนำการวัดความเข้มข้นของจำนวนอนุภาคนาโน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
87	3995-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - การปฏิบัติด้านสุขภาพและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน	1	นาโนเทคโนโลยี	C
88	3996-2567	ทั่วไป	นาโนเทคโนโลยี - แผ่นกรองอากาศที่ประกอบด้วยเส้นใยนาโนชนิดพอลิเมอร์ - เกณฑ์กำหนดของลักษณะเฉพาะและวิธีวัด	1	นาโนเทคโนโลยี	M
89	20546-2566	ทั่วไป	เทคโนโลยีสารสนเทศ - ข้อมูลหัต - ภาพรวมและคำศัพท์	1	นาโนเทคโนโลยี	B
90	22417-2566	ทั่วไป	เทคโนโลยีสารสนเทศ - กรณีการใช้งานอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT)	1	นาโนเทคโนโลยี	B
91	24028-2566	ทั่วไป	เทคโนโลยีสารสนเทศ - ปัญญาประดิษฐ์ - ภาพรวมเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในปัญญาประดิษฐ์	1	นาโนเทคโนโลยี	B
92	24368-2566	ทั่วไป	เทคโนโลยีสารสนเทศ - ปัญญาประดิษฐ์ - ภาพรวมเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจริยธรรมและสังคม	1	นาโนเทคโนโลยี	B
93	62881-2566	ทั่วไป	เมทริกซ์เหตุผลและผล	1	นาโนเทคโนโลยี	B/C

ฉลากนาโน NanoQ

Nanotechnology Association of Thailand

Nano label (NanoQ)

นาโนเทคโนโลยีในประเทศไทยและทั่วโลกกำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลโดยตรงต่อการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมด้านนาโนเทคโนโลยี การสร้างจุดเด่นและความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์จึงมีผลต่อการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ฉลากนาโนคิว (NanoQ) หรือฉลากนาโนของสมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นทางเลือกที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค รวมถึงยังเป็นการยกระดับผลิตภัณฑ์ด้านนาโนเทคโนโลยีทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ปัจจุบันฉลากนาโนคิวมีทั้งหมด 4 แบบดังนี้

Sample tested for :
NANOTECHNOLOGY
✓ Anti-bacteria
✓ Water repellance
Tested No. IM xx xxxx
สมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
Nanotechnology Association of Thailand

กลุ่มผลิตภัณฑ์นาโน (Nano Product)

ผลิตภัณฑ์ต้องอยู่ในลักษณะที่ลูกค้าพร้อมใช้ เช่น ถังเก็บน้ำ ผงซักฟอกยาล้างยังเชื้อแบคทีเรีย สีย้อมยังเชื้อแบคทีเรีย ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยวัสดุนาโนหรือมีการใช้นาโนเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ต้องมีสมบัติพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง

- ยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย
- สะกอนน้ำ

Sample tested for :
NANOTECHNOLOGY
Nanoencapsulation
Tested No. RM xx xxxx
สมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
Nanotechnology Association of Thailand

กลุ่มอนุภาคนาโนกักเก็บ (Nanoencapsulation)

อนุภาคนาโนกักเก็บจะเป็นอนุภาคโครงสร้างนาโนกักเก็บสารสำคัญซึ่งจะทำให้สารสำคัญมีความเสถียรภาพยาวนานขึ้น หรือเป็นการปรับปรุงสมบัติอื่นที่ไม่พึงประสงค์ของสารสำคัญ อนุภาคส่วนใหญ่จะใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ที่มีการควบคุมการดูดซึมตามมาตรฐานกระทรวงอุตสาหกรรม จึงระบุให้อนุภาคโครงสร้างนาโนนี้มีขนาดใหญ่ได้ถึง 300-500 นาโนเมตร ดังจะเห็นได้จาก มาตรฐานอนุภาคนาโนกักเก็บสารสำคัญฉบับขึ้น

Sample tested for :
NANOTECHNOLOGY
Intermediate Nanoproduct
Tested No. IM xx xxxx
สมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
Nanotechnology Association of Thailand

กลุ่มผลิตภัณฑ์นาโนขั้นกลาง (Intermediate nanoproduct)

ผลิตภัณฑ์ยังไม่อยู่ในลักษณะที่พร้อมใช้ ผลิตภัณฑ์จำเป็นต้องผ่านกระบวนการผลิตเพิ่มเติม เช่น อนุภาคนาโนกักเก็บสารใส่ถุง ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยวัสดุนาโนหรือมีการใช้นาโนเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ต้องมีผลการทดสอบสมบัติตามที่ระบุไว้

Sample tested for :
NANOTECHNOLOGY
Raw Materials
Tested No. RM xx xxxx
สมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
Nanotechnology Association of Thailand

กลุ่มวัตถุดิบ (Raw Materials)

วัสดุนี้จะใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่พร้อมใช้ เช่น อนุภาคทองนาโน ก่อนนำคาร์บอนวัสดุนี้ต้องเข้าข่ายวัสดุนาโน วัสดุโครงสร้างนาโน หรือวัสดุที่มีการใช้นาโนเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต

ผู้ประกอบการที่สนใจสมัครขอรับรองฉลากนาโนคิว สามารถติดต่อสมาคมผ่านทาง
เว็บไซต์ <http://nanoassociation.or.th/nano/> และ
อีเมล info@nanoassociation.or.th

ทั้งนี้กระบวนการขอรับรองฉลากนาโนคิว ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและการประเมินความเสี่ยงของวัสดุนาโน ซึ่งสามารถศึกษาได้จากมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนาโนเทคโนโลยี เล่ม 5 เรื่องแนวทางการประเมินความเสี่ยงของวัสดุนาโน นอกจากนั้นอาจจะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์และตรวจสอบโรงงานผลิต (ในกรณีผลิตในประเทศไทย)

2. ความปลอดภัยสภาพการทำงาน

(Safe Working Environment)

“สภาวะแวดล้อมในบริเวณที่ทำงาน ซึ่งรวมถึงสภาพต่างๆ และลักษณะการทำงานที่ถูกต้อง เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายแก่ร่างกาย สุขภาพอนามัย หรือทรัพย์สิน ของผู้ปฏิบัติงาน”

สภาวะแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิด “อันตราย” ในการทำงาน

พระราชบัญญัติโรงงาน

กายภาพ

- ความร้อน แสงสว่าง เสียง รั้งสี ความสั่นสะเทือน ความเย็น

เคมี

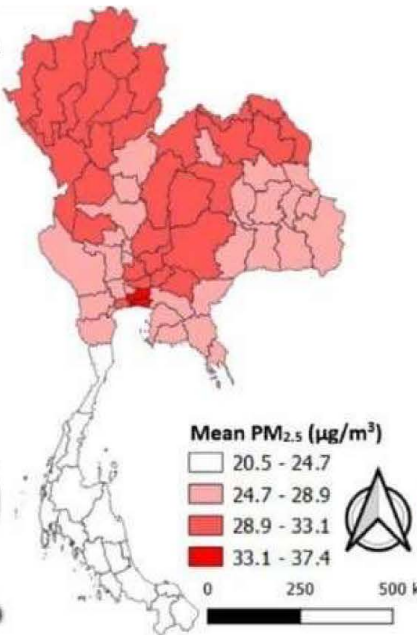
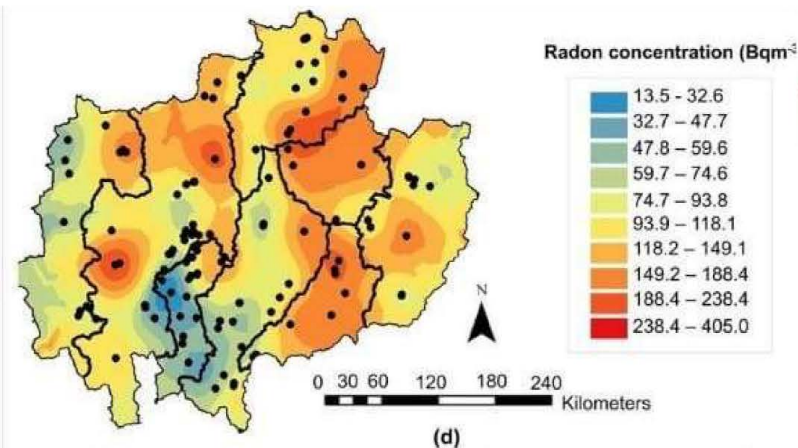
- สารเคมีในกระบวนการผลิต (วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ ผลพลอยได้) หรือกิจกรรมอื่นๆ

ชีวภาพ

- แบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส ฯลฯ จากกิจกรรมในกระบวนการผลิต หรือกิจกรรมอื่นๆ

การยศาสตร์

- เกี่ยวพันกับผู้ปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะของเครื่องมือ อุปกรณ์ ลักษณะท่าทางระยะเวลาการทำงาน เป็นต้น

ระดับก๊าซเรดอนในภาคเหนือ

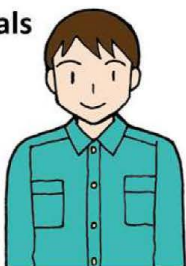
ค่าเฉลี่ย PM_{2.5} ของประเทศไทย >>

imgflip.com

Radiation around Us

Natural Radioactive Materials in the Body and Foods

Radioactive materials in the body

When body weight is 60kg

Potassium-40	※ 1	4,000Bq
Carbon-14	※ 2	2,500Bq
Rubidium-87	※ 1	500Bq
Tritium	※ 2	100Bq
Lead and polonium	※ 3	20Bq

- ※ 1 Nuclides originating from the Earth
- ※ 2 Nuclides derived from N-14 originating from cosmic rays
- ※ 3 Nuclides of the uranium series originating from the Earth

Radioactivity concentrations (Potassium-40) in foods

Rice: 30; Milk: 50; Beef: 100; Fish: 100; Dry milk: 200; Spinach: 200;
Potato chips: 400; Green tea: 600; Dried shiitake: 700; Dried kelp: 2,000 (Bq/kg)

ความปลอดภัยภายในโรงงาน 4 กรกฎาคม 2568 10.10-11.50 น.

Bq: becquerels Bq/kg: becquerels/kilogram

Source: Prepared based on "Research on Data about Living Environment Radiation (1983)," Nuclear Safety Research Association

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แคดเมียม

สมบัติทั่วไป

แคดเมียม (Cd) เป็นโลหะอ่อน สีเงิน จุดหลอมเหลว 321 องศาเซลเซียส จุดเดือด 767 องศาเซลเซียส ในธรรมชาติมี 8 ไอโซโทป ได้แก่ 106 Cd, 108 Cd, 110 Cd, 111 Cd, 112 Cd, 113 Cd, 114 Cd, 116 Cd ซึ่งทั้งหมดนี้ก็มีมากที่สุด คือ 114 Cd และ 112 Cd ที่มีในธรรมชาติ ร้อยละ 29 และ 24 ตามลำดับ สารประกอบของแคดเมียมที่พบมากในธรรมชาติ ได้แก่ Cadmium Sulfide, Cadmium Carbonate, และ Cadmium Oxide.

ไอโซโทปรังสีของแคดเมียม

แคดเมียมมีไอโซโทปที่เป็นไอโซโทปรังสี 2 ไอโซโทป ได้แก่ 113 Cd มีในธรรมชาติ ร้อยละ 12 และ 116 Cd มีในธรรมชาติ ร้อยละ 7.5 ซึ่งมีครึ่งชีวิต 7.7×10^{15} ปี และ 3.1×10^{19} ปี ตามลำดับ เนื่องจากไอโซโทปรังสีของแคดเมียมทั้ง 2 ไอโซโทป มีการสลายตัวที่ให้อิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อมน้อยมากของดิน (Sn-116) และอินเดียม (In-113) ดังนั้นจึงไม่มีการสลายตัวให้อิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อม

อันตรายจากการได้รับรังสีจากแคดเมียม

113 Cd และ 116 Cd มีครึ่งชีวิตที่ยาวนานมาก และให้รังสีบีตาที่มีพลังงานต่ำ ความเสี่ยงจากการเกิดอันตรายจากการได้รับรังสีจากภายนอกร่างกายจึงต่ำมาก อย่างไรก็ตาม หากมีการสูดดมหรือรับประทานเข้าสู่ร่างกายจะมีความเสี่ยงจากการเกิดผลกระทบทางรังสีสูงขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบทางรังสีในระยะยาว เช่น การเกิดมะเร็ง ซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณที่ได้รับ การเข้าสู่ร่างกายโดยการบริโภคพบน้อยสุด หากรับเข้าสู่ร่างกายโดยการกินเข้าไปจะมีการดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น โดยร้อยละ 30 สะสมในตับ ร้อยละ 30 สะสมในไต และส่วนที่เหลือจะสะสมกระจายในอวัยวะและเนื้อเยื่ออื่น ๆ ทั้งหมดของร่างกายและลดลงครึ่งหนึ่งจากร่างกายจากการขับถ่ายใช้เวลา 25 ปี

การตรวจวัดรังสีบีตาจาก 113 Cd และ 116 Cd

การตรวจวัดในพื้นที่สามารถดำเนินการได้โดยใช้อุปกรณ์วัดรังสีบีตาแบบพกพาต่างหาก ที่รังสีบีตาสามารถผ่านเข้าไปในหัววัดได้เมื่อมีการวัดในระยะใกล้ผิวสัมผัสสำหรับการตรวจวัดในคืออุปกรณ์การที่มีความแม่นยำสูงสามารถดำเนินการได้โดยใช้ระบบวัดรังสีแอลฟาบีตา (Alpha/Beta Proportional Counting System)

www.oap.go.th

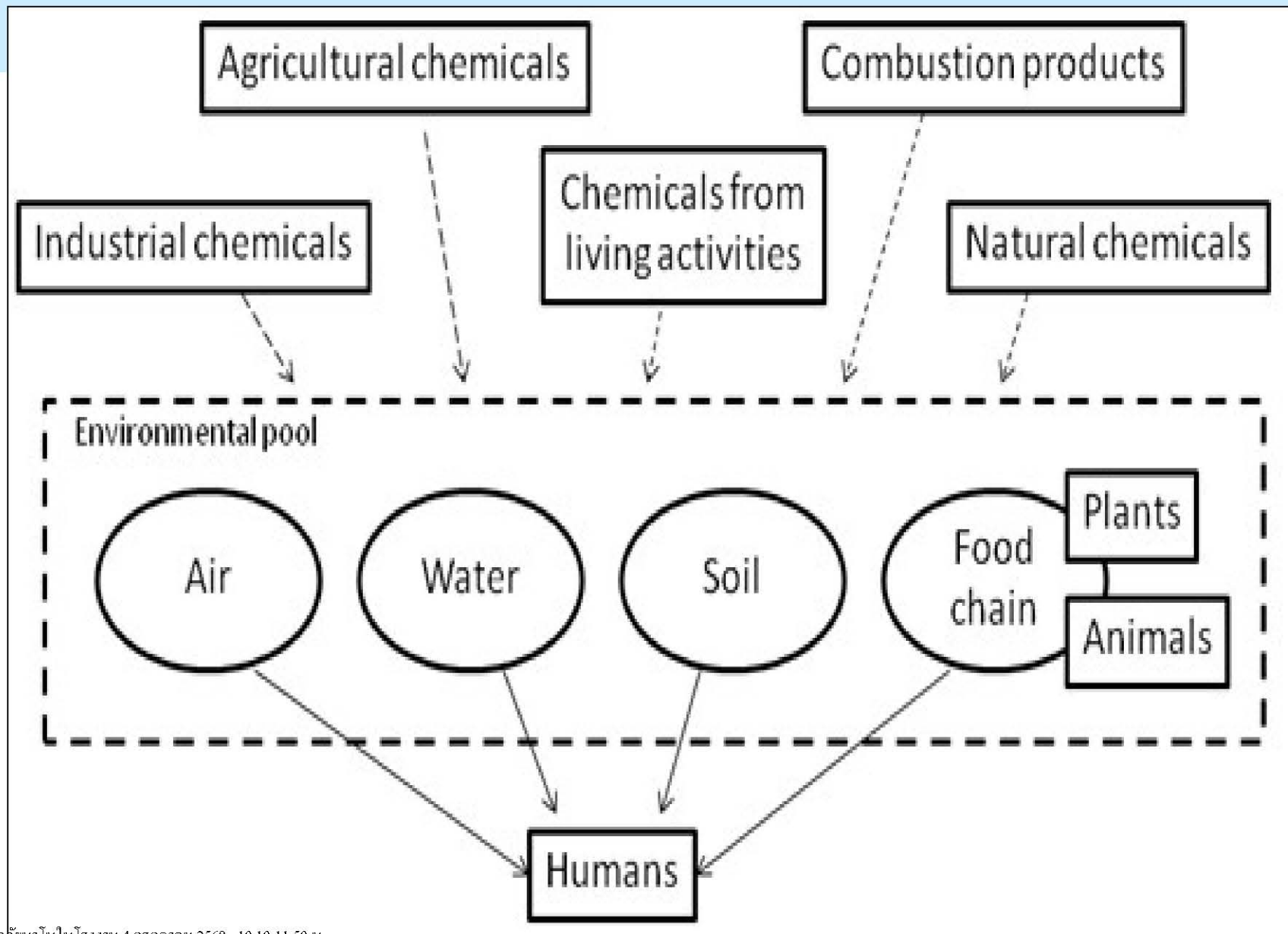
0 2596 7600

Atoms4Peace สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

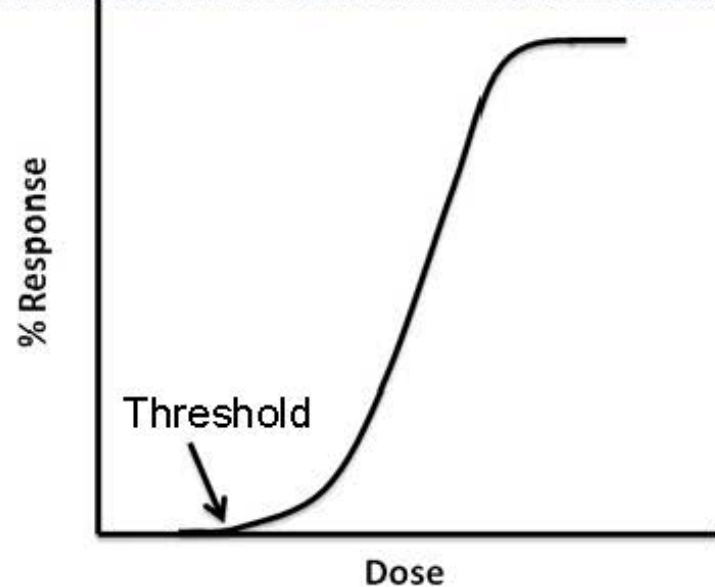
ปส. รับสั่งการ "สุกมาศ" ตรวจวัดและวิเคราะห์รังสีบริเวณโรงงานแคดเมียมอย่างต่อเนื่อง

หลักการพื้นฐานทางพิษวิทยา (Toxicology): Fate of Chemicals in Environment

กระบวนการพิษจลนศาสตร์ (Toxicokinetic)

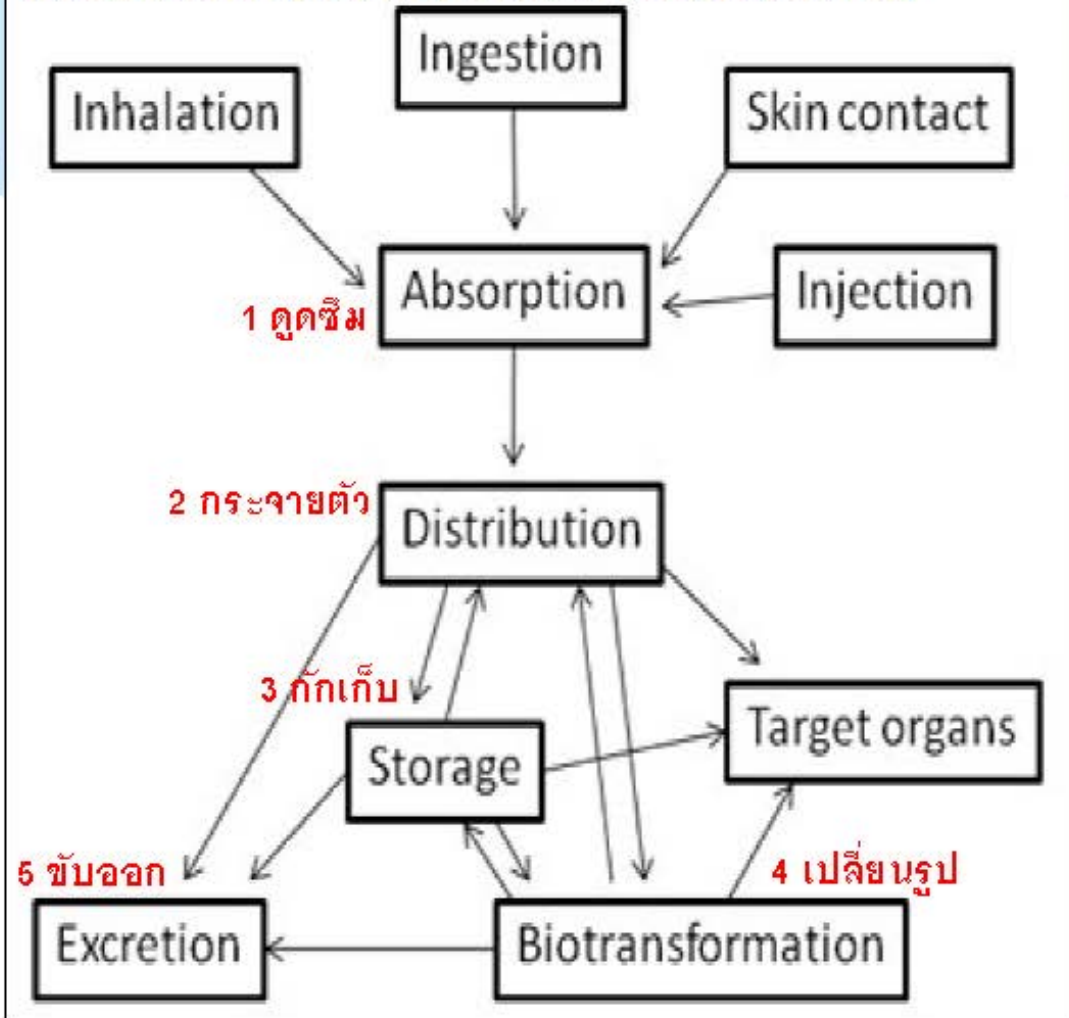
ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสารและการตอบสนอง

ลักษณะในการเกิดพิษ

- Immediate effect VS Delayed effect (ได้รับแล้วเกิดผลทันที VS ได้รับแล้วนานกว่าจะเกิดผล)
- Acute effect VS Chronic effect (ผลที่เกิดเฉียบพลันไม่นาน VS ผลที่เกิดคงอยู่ยาวนาน)
- Reversible effect VS Irreversible effect (ผลที่เกิดกลับสู่สภาพเดิมได้ VS ผลที่เกิดเป็นถาวร)
- Local effect VS Systemic effect (ผลเกิดเฉพาะส่วนที่สัมผัส VS ผลเกิดตามระบบทั้งร่างกาย)

กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสารเคมีในร่างกาย

ผลกระทบจากภาคอุตสาหกรรมต่อสิ่งแวดล้อม

การประเมิน
ผลกระทบ / ความเสี่ยง

มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ระดับพื้นฐาน / ในบรรยากาศ

การปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ
ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ความปลอดภัยเกี่ยวกับ
สภาวะแวดล้อมในการทำงาน

ระบบการจำแนกประเภทและติดฉลากสารเคมีที่เป็นระบบเดียวกันทั่วโลก
(The Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals: GHS)

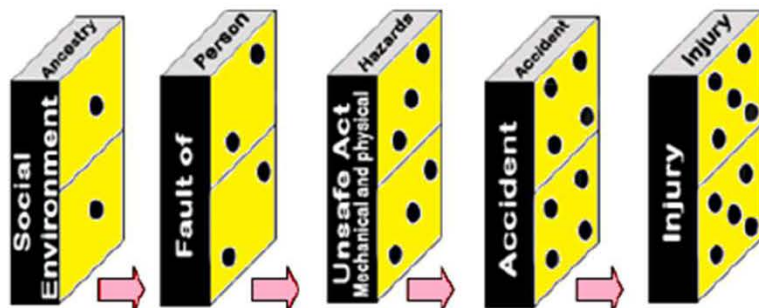
Material Safety Data Sheet (MSDS) หรือ Safety Data Sheet (SDS) คือ เอกสารข้อมูลความปลอดภัย โดยเป็นเอกสารที่แสดงข้อมูลเฉพาะของสารเคมีหรือเคมีภัณฑ์แต่ละชนิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นอันตราย พิษ วิธีใช้ การเก็บรักษา การขนส่ง การกำจัดและการจัดการอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับสารเคมีหรือเคมีภัณฑ์นั้นเป็นไปอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยข้อมูลที่แสดงในเอกสารต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

การควบคุมความปลอดภัยสภาพการทำงาน

การระบุ หรือค้นหาสิ่งที่เป็นอันตราย
(จากกิจกรรม/กระบวนการผลิต)

การประเมินระดับความอันตราย
(การตรวจวัด & เปรียบเทียบกับกฎหมาย/มาตรฐาน)

การหาวิธีการควบคุมป้องกันอันตราย

การเกิดอุบัติเหตุตามทฤษฎีของ Domino Theory

1. ภูมิหลังทางสังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ความล้มเหลวของบุคคล
3. การกระทำที่ไม่ปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
4. อุบัติเหตุ
5. การบาดเจ็บ

3. อำนวยการที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน

กฎหมายความปลอดภัยโรงงาน

อำนาจหน้าที่ตาม พรบ.โรงงาน และ พรบ.วัตถุอันตราย

พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

โรงงานอุตสาหกรรม

พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

สถานที่เก็บสารเคมี

- พิจารณาอนุญาตประกอบ/ขยายกิจการโรงงาน/แจ้งประกอบ
 - ตรวจสอบกำกับดูแลโรงงาน
 - ส่งเสริม สนับสนุน และให้บริการด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
 - การรายงานข้อมูลสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย
-
- ขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย
 - รับแจ้ง/อนุญาต การนำเข้า/ส่งออก/ผลิต/ครอบครองวัตถุอันตราย
 - หลักเกณฑ์เกี่ยวกับฉลาก/เอกสารความปลอดภัย/การจัดเก็บ/การขนส่ง
 - บุคลากรเฉพาะด้านวัตถุอันตรายประจำโรงงาน

พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

การขออนุญาต ประกอบ/ ขยายกิจการ โรงงาน (ร.ง.4)

มาตรา 12 และ มาตรา 18

- ประกาศรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- กฎหมายผังเมือง/กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (ท่าเลที่ตั้ง)
- การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย/ รายการออกแบบคำนวณ
- การประเมินความเสี่ยง กรณีโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง 12 ประเภท
- การกำหนดเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต ร.ง.4

การกำกับดูแลการ ประกอบกิจการโรงงาน

- กฎหมายด้านความปลอดภัย/ สิ่งแวดล้อม (มาตรา 8)
- การสั่งการปรับปรุงแก้ไข (มาตรา 37)
- การสั่งหยุดประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 39)
- การตรวจสอบโรงงาน (มาตรา 9)

การยกเลิกประกอบ กิจการโรงงาน

มาตรา 28

- แจ้งเลิกประกอบกิจการก่อน 30 วัน
- แก้ไขปรับปรุงให้มีสภาพ ที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อนแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน

บทกำหนดโทษ

- ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบกิจการจำพวกต่าง ๆ ต้องระวางโทษ ทั้งปรับหรือโทษจำคุก หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 45-64)

วัตถุอันตราย ตาม พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมายถึง รายชื่อสารที่ประกาศให้เป็นวัตถุอันตราย

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 วรรคสอง ออกเป็นประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ซึ่งปัจจุบันมีการควบคุมวัตถุอันตราย จำนวนประมาณ 1,664 รายการ

หน่วยงานรับผิดชอบ 4 กระทรวง 6 หน่วยงาน

ใช้ในทางอุตสาหกรรม
615 รายการ และ 26 กลุ่ม

ใช้ในทางเกษตร เช่น สารกำจัดศัตรูพืชต่าง ๆ
686 สาร 12 กลุ่ม

ใช้ในการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
17 สาร 2 กลุ่มสาร 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์

ใช้ในทางปศุสัตว์
24 สาร 13 กลุ่ม

ใช้ในบ้านเรือน หรือทางสาธารณสุข
230 สาร 29 กลุ่มสาร และ 6 กลุ่มผลิตภัณฑ์

ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) และก๊าซธรรมชาติเฉพาะที่นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง

คณะกรรมการวัตถุอันตราย

ร่ว.

กรม.

เสนอความเห็น /
นโยบายแผนการบริหารจัดการ

เสนอ
เกี่ยวกับการควบคุมวัตถุอันตราย

ร่ว. เป็นประธาน + อร. เป็นกรรมการและเลขานุการ +
8 ผู้ทรงคุณวุฒิ + 17 หน่วยงาน เป็นกรรมการ

บทกำหนดโทษ

ไม่แจ้งดำเนินการ
ชนิดที่ 2

มีโทษตามมาตรา 72
จำคุกไม่เกิน 1 ปี
ปรับไม่เกิน 100,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ไม่ขออนุญาต
ชนิดที่ 3

มีโทษตามมาตรา 73
จำคุกไม่เกิน 2 ปี
ปรับไม่เกิน 200,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

กระทำการใดๆ
ซึ่งชนิดที่ 4

มีโทษตามมาตรา 74
จำคุกไม่เกิน 10 ปี
ปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ไม่แจ้ง
วอ./อก. 6

มีโทษตามมาตรา 71 หรือ มาตรา 72
จำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี
ปรับสูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ไม่แจ้ง
วอ./อก. 7

มีโทษตามมาตรา 71 หรือ มาตรา 72
จำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี
ปรับสูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ฝ่าฝืน
ไม่ปฏิบัติตาม
พ.ร.บ. นี้

พักใช้ใบอนุญาต (ไม่เกิน 1 ปี)
หรือ
เพิกถอนใบอนุญาต (5 ปี)

กรณีมีกฎหมายอื่นบัญญัติแล้ว ให้ใช้กฎหมายนั้น
(มาตรา 15)

การควบคุมวัตถุอันตราย

ผลิต / นำเข้า / ส่งออก / ครอบครอง / นำผ่าน

ชนิดวัตถุอันตราย

ชนิดที่ 1

ชนิดที่ 2

ชนิดที่ 3
*โพแทสเซียมไฮยาไรต์

ชนิดที่ 4

ขึ้นทะเบียน

การกำกับ/ควบคุม

ขอเลข 15 หลัก
กรณี นำผ่าน
ต้องแจ้งก่อนการนำผ่าน

ใบแจ้งดำเนินการ

ใบอนุญาต

ห้ามทุกกรณี
ยกเว้น
ใช้เป็นสารมาตรฐาน

สถานที่เก็บรักษา ต้องเป็นไปตามคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย

แจ้งข้อเท็จจริง วอ./อก. 6
ก่อนดำเนินการตามพิธีการศุลกากร

บุคลากรเฉพาะ
ประจำสถานที่เก็บรักษาวัตถุอันตราย

จำแนกและ
ติดฉลากความเป็นอันตราย
ตาม GHS

ประกันความเสียหาย
จากการขนส่ง

แจ้งข้อเท็จจริง วอ./อก. 7
เฉพาะสาร 206 รายการตามประกาศ
*โพแทสเซียมไฮยาไรต์

พ.ร.บ.โรงงาน

กฎกระทรวง

กำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน

พ.ศ. ๒๕๖๓

- **มาตรา 7** โรงงานแบ่งออกเป็น
 - โรงงานจำพวกที่ 1 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน
 - โรงงานจำพวกที่ 2 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน
 - โรงงานจำพวกที่ 3 ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้
- **มาตรา 10, 11, 12 / กฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน พ.ศ. 2563**

(มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2563)

 - กำหนดให้โรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานทุกขนาด ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง 7 ลำดับ (จากเดิมเครื่องจักร 5-20 แรงม้า หรือคนงาน 7-20 คน) ไม่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ทันที โดยมีองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดูแล
 - ส่วนโรงงานจำพวกที่ 2 มีเครื่องจักรช่วง 50 - 75 แรงม้า (จากเดิมเครื่องจักร 20-50 แรงม้า) และ/หรือคนงาน 50 - 75 คน ไม่ต้องขออนุญาต แต่ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อนจึงจะประกอบกิจการ โดยจะอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ อปท. และยังสามารถรับจดแจ้งใบอนุญาตโรงงานจำพวก 2 ได้ทันที
 - ขณะที่โรงงานจำพวกที่ 3 จะถูกจัดให้เป็นสถานประกอบการที่กำหนดเครื่องจักรแรงม้าใหม่เป็น 75 แรงม้า และ/หรือคนงานเกิน 75 คน ขึ้นไป

กฎกระทรวง

กำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน

၇၈.၈၂. ၂၀၁၆

อาศัยอำนาจตามความในพินัยณคำว่า “โรงงาน” ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๔๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๕) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๖) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ให้โรงงานตามประเภทหรือชนิดที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ เป็นโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ข้อ ๓ ให้โรงงานตามข้อ ๒ เป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ โรงงานจำพวกที่ ๒ และโรงงานจำพวกที่ ๓ ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานก่อนวันที่ ๖ กรกฎาคมนี้ใช้บังคับและโดยผลของกฎกระทรวงนี้ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงจากโรงงานจำพวกที่ ๓ เป็นโรงงานจำพวกที่ ๒ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแจ้งเริ่มประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๑ และให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวเป็นใบรับแจ้งตามมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ นับแต่วันที่ กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

ไต่ไว้ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สริยะ จิ้งรังเรืองกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

บัญชีท้ายกฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน พ.ศ.

ลำดับที่	ประเภทหรือชนิดของโรงงาน	ขนาดของโรงงาน		
		โรงงานจำพวกที่ ๑	โรงงานจำพวกที่ ๒	โรงงานจำพวกที่ ๓
๑	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการแปรรูปอาหารหรือยาสูบ	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
๒	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตผลเกษตรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้			
	(๑) การต้ม นึ่ง หรืออบพืชหรือเมล็ดพืช	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
	(๒) การกะเทาะเมล็ดหรือเปลือกเมล็ดพืช	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
	(๓) การอัดบดหรือยาสูบ	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
	(๔) การหีบหรืออัดฝ้าย หรือการปั่นหรืออัดนุ่น	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๕) การเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในไซโล โกดัง หรือคลังสินค้า	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๖) การรบ บด หรือย่อยส่วนต่าง ๆ ของพืช ซึ่งมีใช้เมล็ดพืชหรือหัวพืช	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
	(๗) การเผาลำจากกะลามะพร้าว หรือการบดลำหรือแบ่งบรรจุผัสดำ ที่เผาได้จากกะลามะพร้าว	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๘) การเพาะเชื้อเห็ด กล้วยไม้ หรือถั่วงอก	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า และคนงานไม่เกิน ๗๕ คน	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า หรือคนงานเกิน ๗๕ คน
	(๙) การร่อน ล้าง คัด หรือแยกขนาดหรือคุณภาพของผลิตผลเกษตรกรรม	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า และคนงานไม่เกิน ๗๕ คน	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า หรือคนงานเกิน ๗๕ คน
	(๑๐) การถนอมผลิตผลเกษตรกรรม <u>โดยวิธีฉายรังสี</u>	-	-	<u>โรงงานทุกขนาด</u>
	(๑๑) การฟักไข่ โดยไข่ตูบ	โรงงานทุกขนาด	-	-
๓	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับหิน กรวด หิน หรือดินสำหรับใช้ในการก่อสร้างอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้			
	(๑) การไม่ บด หรือย่อยหิน	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๒) การขุดหรือลอก กรวด หิน หรือดิน	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๓) การร่อนหรือคัดกรวดหรือทราย	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า
	(๔) การดูดทราย	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๕) การลำเลียงหิน กรวด หิน หรือดิน ด้วยระบบสายพานลำเลียง	-	โรงงานทุกขนาด	-
๔	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์ ซึ่งมีใช้สัตว์น้ำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้			
	(๑) การฆ่าสัตว์	-	-	โรงงานทุกขนาด
	(๒) การถนอมเนื้อสัตว์ โดยวิธีอบ รมควัน ใส่เกลือ ตอง ตากแห้ง หรือทำให้เยือกแข็งโดยเย็นแห้งหรือเหือดแห้ง	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า และคนงานไม่เกิน ๗๕ คน ซึ่งไม่ใช้พื้นที่เสีย หรือกลายเป็นเชื้อเพลิง	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า หรือคนงานเกิน ๗๕ คน หรือโรงงานทุกขนาด ซึ่งใช้พื้นที่เสีย หรือกลายเป็นเชื้อเพลิง
	(๓) การทำผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จจากเนื้อสัตว์ มันสัตว์ หนังสัตว์ หรือสารที่สกัดจากไข่สัตว์หรือกระดูกสัตว์	-	เครื่องจักรไม่เกิน ๗๕ แรงม้า และคนงานไม่เกิน ๗๕ คน ซึ่งไม่ใช้พื้นที่เสีย หรือกลายเป็น	เครื่องจักรเกิน ๗๕ แรงม้า หรือคนงานเกิน ๗๕ คน หรือโรงงานทุกขนาด ซึ่งใช้พื้นที่เสีย หรือกลายเป็น

05900	59	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น (iron and steel basic industries)	-	-	โรงงานทกขนาด
06000	60	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง ผสม ทำให้บริสุทธิ์ หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้น ซึ่งมีไม่ใช่เหล็กหรือเหล็กกล้า (non-ferrous metal basic industries)	-	-	โรงงานทกขนาด
088	88	โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้			
08801		(1) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจาก พลังงานแสงอาทิตย์ ยกเว้นที่ติดตั้งบนหลังคา าดฟ้า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดบนอาคารซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้โดยมีขนาดกำลังการผลิตติดตั้ง สูงสุดรวมกันของแผงเซลล์แสงอาทิตย์ ไม่เกิน 1,000 กิโลวัตต์	-	-	โรงงานทกขนาด
08802		(2) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน	-	-	โรงงานทกขนาด
08803		(3) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ ยกเว้นการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำจากเขื่อนหรือจากอ่างเก็บน้ำขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 15 เมกะวัตต์ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำแบบสูบกลับ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำท้ายเขื่อน การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำจากฝาย และการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากคลองส่งน้ำ	-	-	โรงงานทกขนาด
10100	101	โรงงานปรับปรุงสภาพของเสียรวม (central waste treatment plant)	-	-	โรงงานทกขนาด
10500	105	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการคัดแยกหรือฝังกลบสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีลักษณะและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535	-	-	โรงงานทกขนาด
10600	106	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำมลพิษหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม	-	-	โรงงานทกขนาด

ตารางการแบ่งลำดับประเภทหรือชนิดของโรงงาน

หลักเกณฑ์	จำพวกโรงงาน	ประเภทหรือชนิดของโรงงาน (ลำดับ)
๑	จำพวกที่ ๑ อย่างเดียว	๒(๑๑) / ๑๑(๗) / ๙๓ / ๙๔ / ๙๕(๔) / ๙๖ / ๑๐๐(๓) (๗ ลำดับ)
๒	จำพวกที่ ๒ อย่างเดียว	๓(๕) / ๘๔(๔) (๒ ลำดับ)
๓	จำพวกที่ ๓ อย่างเดียว	๒(๔)(๕)(๗)(๑๐) / ๓(๑)(๒)(๔) / ๔(๑) / ๕(๒)(๓) / ๗(๑)(๒)(๓)(๔)(๕) / ๑๑(๓)(๔)(๖) / ๑๓(๑)(๒)(๓)(๔) / ๑๕(๒) / ๑๖ / ๑๗ / ๑๘ / ๑๙(๑)(๒) / ๒๒(๓)(๔) / ๒๗(๑)(๒)(๓)(๖)(๗)(๘) / ๒๙ / ๓๐ / ๓๑ / ๓๒(๒) / ๓๔(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖) / ๓๖(๑)(๒)(๔) / ๓๗ / ๓๘(๑)(๒) / ๔๐(๑) / ๔๑(๒) / ๔๒(๑)(๒) / ๔๓(๑)(๒)(๓) / ๔๔ / ๔๕(๑)(๒)(๓) / ๔๖(๑)(๒)(๓) / ๔๗(๑)(๒) / ๔๘(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)(๑๐)(๑๑) / ๑๒(๑)(๓) / ๔๙ / ๕๐(๑)(๒)(๓)(๔)(๕) / ๕๒(๓) / ๕๓(๕)(๙) / ๕๔ / ๕๗(๑)(๒)(๓) / ๕๘(๒)(๔)(๕)(๖) / ๕๙ / ๖๐ / ๖๔(๒)(๓) / ๖๕(๕) / ๖๕(๓) / ๘๔(๕) / ๘๘(๑)(๒)(๓) / ๘๙ / ๙๐ / ๙๑(๒) / ๙๕(๑)(๒)(๓) / ๙๙ / ๑๐๐(๑)(๒)(๔)(๕)(๖) / ๑๐๑ / ๑๐๒ / ๑๐๓(๑)(๒)(๔) / ๑๐๔ / ๑๐๕ / ๑๐๖ / ๑๐๗ (๑๒๙ ลำดับ)
๔	จำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓	๑ / ๒(๑)(๒)(๓)(๖)(๘)(๙) / ๓(๓) / ๔(๒)(๓)(๔)(๕)(๖)(๗) / ๕(๑)(๔)(๕)(๖) / ๖(๑)(๒)(๓)(๔)(๕) / ๘(๑)(๒) / ๙(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖) / ๑๐(๑)(๒)(๓) / ๑๑(๑)(๒)(๕) / ๑๒(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)(๑๐)(๑๑) / ๑๓(๕)(๖)(๗)(๘) / ๑๔ / ๑๕(๑) / ๒๐(๑)(๒)(๓)(๔) / ๒๑(๑)(๒)(๓)(๔) / ๒๒(๑)(๒) / ๒๓(๑)(๒)(๓)(๔) / ๒๔ / ๒๕ / ๒๖(๑)(๒) / ๒๗(๔)(๕) / ๒๘(๑)(๒) / ๓๒(๑) / ๓๓ / ๓๔ / ๓๖(๓)(๕) / ๓๙ / ๔๐(๒) / ๔๑(๑) / ๔๗(๓)(๔) / ๕๑ / ๕๒(๑)(๒)(๔) / ๕๓(๑)(๒)(๓)(๔)(๖)(๗)(๘) / ๕๕ / ๕๖ / ๕๘(๑)(๓) / ๖๑ / ๖๒ / ๖๓(๑)(๒)(๓)(๔)(๕) / ๖๔(๑)(๔)(๕)(๖) / ๖๗(๘)(๙)(๑๐)(๑๑)(๑๒)(๑๓)(๑๔) / ๖๕ / ๖๖ / ๖๗(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖)(๗)(๘) / ๖๘ / ๖๙ / ๗๐ / ๗๑ / ๗๒ / ๗๓ / ๗๔(๑)(๒)(๓)(๔) / ๗๕(๑)(๒) / ๗๖(๑)(๒) / ๗๗(๑)(๒) / ๗๘(๑)(๒) / ๗๙(๑)(๒) / ๘๐ / ๘๑(๑)(๒)(๓) / ๘๒ / ๘๓ / ๘๔(๑)(๒)(๓) / ๘๕ / ๘๖ / ๘๗(๑)(๒)(๓)(๔)(๕)(๖)(๗) / ๙๑(๑) / ๙๒ / ๙๗ / ๙๘ / ๑๐๓(๓) (๑๗๓ ลำดับ) 31
		รวม ๓๑๑ ลำดับ

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- พระราชบัญญัติ พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

- ประกาศกระทรวง ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2535) ออกตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่อง **หน้าที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี** ลงวันที่ 6 ก.พ. 2535
- ประกาศกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542) ออกตามความใน พ.ร.บ. พ.ศ. 2535 เรื่อง **คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี** ลงวันที่ 20 ก.ค. 2542
- ประกาศกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542) ออกตาม พ.ร.บ. พ.ศ. 2535 เรื่อง **การรายงานข้อมูล** เกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา การใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี ลงวันที่ 2 มิ.ย. 2542

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรื่อง หน้าที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี มีหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้

๑. ต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับจากวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ หรือนับจากวันที่นำสารกัมมันตรังสีมาใช้ แล้วแต่กรณี

- ๑.๑ แหล่งที่ได้มาของสารกัมมันตรังสีที่ใช้ในโรงงาน
- ๑.๒ สถานที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสีที่ใช้ในโรงงาน
- ๑.๓ ชนิดและลักษณะของสารกัมมันตรังสีที่ใช้ในโรงงาน
- ๑.๔ ปริมาณความเข้มรังสี
- ๑.๕ วัตถุประสงค์ของการใช้สารกัมมันตรังสี
- ๑.๖ อุปกรณ์ที่บรรจุสารกัมมันตรังสี รวมทั้งรายละเอียดชิ้นส่วน

อุปกรณ์

- ๑.๑ การทำงานของอุปกรณ์ รวมทั้งคู่มือ

๑.๘ การเปลี่ยนสารกัมมันตรังสี ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงจากที่ได้แจ้งไว้

๑.๘ ชนิดและจำนวนของเครื่องวัดรังสี สำหรับวัดระดับรังสีในบริเวณต่าง ๆ

๑.๑๐ ชนิดและจำนวนของเครื่องบันทึกรังสีประจำตัวบุคคล (FILM BADGE)

๑.๑๑ แผนการหรือวิธีการป้องกันอันตรายจากรังสี

๑.๑๒ แผนการหรือวิธีการที่จะกำจัดกากรังสี

๑.๑๓ รายการอื่น ๆ ตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นสมควร

๒. จัดการเกี่ยวกับสถานประกอบการดังต่อไปนี้

๒.๑ สารกัมมันตรังสีที่ให้รังสีเบตาและแกมมา จะต้องเก็บไว้ในภาชนะที่หนาพอที่จะทำให้มีความเข้มรังสีไม่เกิน ๖.๔๕ x ๑๐^{-๗} คูโลมบ์ต่อกิโลกรัม-ชั่วโมง (๒.๕ มิลลิเร็นท์ต่อชั่วโมง) ณ จุดที่ห่างจากพื้นก้นภาชนะรังสี ๑ เมตร

๒.๒ ในกรณีที่มีการเก็บสารกัมมันตรังสีในภาชนะบรรจุซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์ ให้เก็บภาชนะดังกล่าวไว้ในสภาพที่ไม่อาจไหม้ไฟได้

๒.๓ จัดให้บริเวณที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี และบริเวณที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสีให้พ้นจากการเสี่ยงอันตรายของอัคคีภัย เช่น ให้ห่างจากวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ฯลฯ

๒.๔ จัดให้บริเวณที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี และบริเวณที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสี อยู่ในบริเวณที่มีคนผ่านน้อย และควบคุมการเข้าออกได้ง่าย

๒.๕ ห้ามไม่ให้มีการรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มในบริเวณดังกล่าว

๒.๖ จัดสถานที่และระบบระบายอากาศให้เหมาะสม รวมทั้งต้องระวังควบคุมไม่ให้เกิดการเปื้อนของรังสีบนพื้นผิว หรือเกิดการแพร่กระจายไปในอากาศ หากจำเป็นต้องควบคุมให้เกิดได้น้อยที่สุด

๒.๗ ถ้ามีการใช้สารกัมมันตรังสีหลายชนิด และความแรงรังสีต่าง ๆ กัน ต้องกำหนดให้สารรังสีความแรงต่ำอยู่บริเวณทางเข้า และค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ให้สารรังสีความแรงสูงอยู่ด้านใน เพื่อช่วยลดการแพร่กระจายการเปื้อนทางรังสี

๒.๘ ถ้าสถานประกอบการอยู่ใกล้บริเวณที่พักอาศัย จะต้องไม่ใช่สารกัมมันตรังสีที่มีปริมาณรังสีสูง

๒.๙ จัดให้มีอุปกรณ์กำบังรังสีที่เหมาะสมกับชนิดของรังสี และลักษณะของการปฏิบัติงานตลอดจนสภาพแวดล้อมของสถานที่ใช้รังสี

๒.๑๐ ต้องควบคุมให้ระดับรังสีในบริเวณที่ปฏิบัติงานไม่เกิน ๖.๕๕x๑๐^{-๖} คูลอมบ์ต่อกิโลกรัม-ชั่วโมง (๒.๕ มิลลิเรนต์ต่อชั่วโมง) และจัดให้มีการตรวจวัดระดับรังสี ณ บริเวณที่มีการใช้รังสีและบริเวณที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสีเป็นประจำพร้อมทั้งบันทึกผลไว้เพื่อการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๑๑ จัดทำเครื่องหมายแสดงบริเวณที่มีรังสีเกี่ยวข้อง และแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในทุกแห่งที่มีการใช้รังสี โดยใช้สัญลักษณ์ที่สากลยอมรับ

๒.๑๒ จัดให้มีสัญญาณเตือนภัยและมีแผนฉุกเฉิน เพื่อป้องกันอันตรายในกรณีเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง และให้มีการซ้อมการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้เป็นประจำ โดยสัญญาณเตือนภัยต้องได้รับการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

๓. การจัดการหรือการบริหารงานต้องกระทำดังต่อไปนี้

๓.๑ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณสมบัติที่เหมาะสม รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับรังสีโดยเฉพาะ

๓.๒ ห้ามไม่ให้คนงานที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เข้าปฏิบัติงานในบริเวณรังสี

๓.๓ ห้ามไม่ให้คนงานที่มีบาดแผล เข้าปฏิบัติงานในบริเวณรังสี

๓.๔ ต้องควบคุมหรือดำเนินการเพื่อมิให้คนงานได้รับรังสีเกินกว่าปริมาณที่กำหนดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ตลอดทั่วร่างกาย หมายถึง สี่ระยะ ลำตัว อวัยวะสร้างโลหิต เลนส์ตา หรืออวัยวะสืบพันธุ์ ๑๒.๕ มิลลิซีเวิร์ท (๑.๒๕ เรม) ภายในช่วงระยะเวลา ๓ เดือนติดต่อกัน

(๒) มือ แขน และขา ๑๘๗.๕ มิลลิซีเวิร์ท (๑๘.๗๕ เรม) ภายในช่วงระยะเวลา ๓ เดือนติดต่อกัน

(๓) ผิวหนังส่วนอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ใน (๑) และ (๒) ๗๕ มิลลิซีเวิร์ท (๗.๕ เรม) ภายในช่วงระยะเวลา ๓ เดือนติดต่อกัน

๓.๕ ในกรณีที่คนงานได้รับรังสีเกินที่กำหนดไว้ในข้อ ๓.๔ จะต้องจัดทำรายงานเสนอต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑ วัน

๓.๖ จัดให้มีการอบรม แนะนำคนงานให้มีความรู้เรื่องรังสี วิธีระมัดระวังป้องกันอันตรายและการแก้ไขอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

๓.๗ จัดให้คนงานทุกคนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับรังสีเครื่องบันทึกรังสีด้วยฟิล์ม (FILM BADGE) ติดตัวตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และให้เก็บรักษาสถิติการได้รับปริมาณรังสีของแต่ละคนไว้พร้อมทั้งส่งบันทึกแจ้งผลการตรวจรังสีออกสู่สาธารณะทุก ๖ เดือน

๓.๘ จัดให้เครื่องตรวจวัดรังสีที่เหมาะสมและพอเพียง เพื่อใช้วัด ณ บริเวณที่มีสารกัมมันตรังสี และบริเวณใกล้เคียง

๓.๙ จัดให้เครื่องมือ เครื่องใช้อันจำเป็นเพื่อระงับหรือป้องกันอันตรายจากรังสี

๓.๑๐ เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับรังสี หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากรังสี ต้องได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และเมื่อมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือมีวิธีการใหม่ ๆ จะต้องชี้แจงให้คนงานเข้าใจโดยละเอียด

๓.๑๑ ในกรณีสารรังสีเกิดการสูญหาย จะต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๓.๑๒ ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางรังสี ไม่ว่ากรณีใดก็ตามซึ่งทำให้ระดับรังสีสูงผิดปกติจะต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบทันที พร้อมกับประกาศให้ผู้ปฏิบัติงานในบริเวณดังกล่าวทราบและให้ออกจากบริเวณนั้น ต้องปิดกั้นรอบบริเวณที่เกิดเหตุ และติดป้ายรังสีไว้ให้เห็นชัดเจนเพื่อป้องกันไม่ไห้บุคคลอื่นเข้าใกล้ พร้อมกับจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าบริเวณที่เกิดเหตุตลอดเวลา

๓.๑๓ ในกรณีเกิดอัคคีภัยใกล้บริเวณที่มีสารกัมมันตรังสีอยู่ ให้รีบเคลื่อนย้ายสารกัมมันตรังสีไปเก็บไว้ในที่ปลอดภัย และจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าพร้อมติดป้ายรังสีให้เห็นชัดเจน หลังจากนั้นให้พิจารณาเคลื่อนย้ายสารกัมมันตรังสีไปเก็บไว้ในที่เหมาะสมต่อไป ในกรณีเกิดอัคคีภัยในบริเวณที่มีสารกัมมันตรังสี ให้แจ้งพนักงานดับเพลิงให้ทราบถึงชนิดของสารกัมมันตรังสี ตลอดจนวิธีการดับเพลิงที่เหมาะสมกับสารชนิดนั้น ๆ ส่วนข้อกำหนดอื่น ๆ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางรังสี พร้อมทั้งแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบในทันที

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๓๕

สีปพนนท์ เกตุทัต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กฎหมายความปลอดภัยสภาพการทำงาน (สารกัมมันตรังสี) : กระทรวงอุตสาหกรรม

กฎหมายความปลอดภัยสภาพการทำงาน (สารกัมมันตรังสี) : กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2535) ออกตามความ
ในมาตรา 39 (13) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512

“หน้าที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี”

ข้อ 3.11 : ในกรณีสารรังสีเกิดการสูญหาย จะต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบภายใน 24 ชั่วโมง

กฎหมายความปลอดภัยสภาวะการทำงาน (สารกัมมันตรังสี) : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที รวมทั้งต้องให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไข บรรเทา หรือระงับซึ่งอันตรายหรือความเสียหายนั้น

มาตรา ๑๒๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

แผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

<https://oap.go.th/wp-content/uploads/2022/10/plan-2564-2570-1.pdf>

1

- คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

มาตรา 8 (3) กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะตามประเภท ชนิด หรือขนาดของโรงงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดประจำโรงงาน

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ข้อ 11 : โรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสีต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำหรับดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542)

“คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี”

สารกัมมันตรังสี : สารใดๆ ที่องค์ประกอบส่วนหนึ่งมีโครงสร้างปรมาณูไม่คงตัวและจะสลายตัวโดยการปลดปล่อยพลังงานหรือแผ่รังสีออกมา

ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน : จัดให้มี “เจ้าหน้าที่” เป็นผู้ควบคุมดูแลประจำโรงงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สารกัมมันตรังสี ที่มีคุณสมบัติดังนี้

- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากรังสี อย่างน้อย 3 หน่วยกิต **หรือ**
- ผ่านการอบรมการใช้การดูแลรักษา และการป้องกันอันตรายจากการใช้อุปกรณ์และสารกัมมันตรังสี จากสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

บทกำหนดโทษ (ตาม พรบ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 45)

“ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท”

2

- การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

มาตรา 8 (7) กำหนดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบการโรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนด

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) ข้อ 5 : โรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี ต้องจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542)

“การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี”

สารกัมมันตรังสี : สารใดๆ ที่องค์ประกอบส่วนหนึ่งมีโครงสร้างปรมาณูไม่คงตัวและจะสลายตัวโดยการปลดปล่อยพลังงานหรือแผ่รังสีออกมา

ผู้ประกอบการโรงงาน : จัดทำ“รายงานข้อมูล” ชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี ตามแบบ “รง.7”

- แจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ **หรือ**
- แจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมภายใน 180 วัน นับแต่วันที่เริ่มประกอบกิจการโรงงาน

ผู้ประกอบการโรงงาน : “รายงานข้อมูล” ตามแบบ “รง.7” ทุกปี ภายในวันที่ 30 ธันวาคม

บทกำหนดโทษ (ตาม พรบ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 46)

“ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท”

รายงานข้อมูลเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสี
ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542)

ร.ง. 7

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ข้าพเจ้า.....ผู้ประกอบกิจการโรงงาน
สำนักงานเลขที่.....หมู่ที่.....ต.รอก/ชอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....ทะเบียนโรงงานเลขที่.....
โรงงานตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ต.รอก/ชอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....ขอแจ้งรายงานข้อมูลเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสี
ดังรายงานต่อไปนี้

ข้อ 1 ชนิด จำนวน แหล่งที่มาของสารกัมมันตรังสี แสดงไว้ในเอกสารลำดับที่ 1
ข้อ 2 วิธีการใช้และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี แสดงไว้ในเอกสารลำดับที่ 2, 2/1, 2/2 และ
2/3

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
()

ลำดับที่ 1

ชนิด จำนวน แหล่งที่มาของสารกัมมันตรังสี

ลำดับที่	ชื่อสารกัมมันตรังสี	หมายเลขรหัส	วัน/เดือน/ปี ที่ผลิต	สถานะ	ลักษณะ	แหล่งที่มา	ปริมาณสารกัมมันตรังสี	หมายเหตุ
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย
				ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ	ปิดผนึก/ไม่ปิดผนึก (sealed source) (Unsealed source)	ในประเทศ ต่างประเทศ	น้ำหนัก..... ความแรงรังสี.....	ไอแบบเสถียร ในกำกับต้น กำเนิดรังสีและเชื้อ ที่อยู่ของบริษัที่ ตั้งขึ้นมาด้วย

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
()

วิธีการใช้และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

1. ใบอนุญาตผลิต ใช้มีไว้ในครอบครองไว้ตามกฎหมาย (พ.ป.ส. 4)
ไม่มี มี เลขที่.....วันหมดอายุ.....
ให้แนบสำเนาใบอนุญาต พ.ป.ส. 4 พร้อมเงื่อนไขใบอนุญาตและเอกสารแนบท้ายใบอนุญาต (ถ้ามี)
2. ผู้ควบคุมประจำโรงงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สารกัมมันตรังสี
ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ภูมิลำเนา.....
ประวัติการอบรมเกี่ยวกับรังสี

หลักสูตร	สถานที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
1.....		
2.....		
3.....		

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
 สัญชาติ.....ภูมิลำเนา.....
 ประวัติการอบรมเกี่ยวกับรังสี

หลักสูตร	สถานที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
1.....		
2.....		
3.....		

ให้แนบเอกสารหลักฐาน ใบรับรองหรือประกาศนียบัตรที่ได้รับจากสถาบันที่ให้การฝึกอบรม

3. การเปลี่ยนแปลงการใช้สารกัมมันตรังสีในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงจากที่ซื้อผู้เดิม
เปลี่ยนสารกัมมันตรังสีเป็น.....
เปลี่ยนสารกัมมันตรังสีเป็น.....

มาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลง คือ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการโรงงาน
()

4. **วัตถุประสงค์ของการใช้สารกัมมันตรังสี**
ตรวจสอบรอยร้าว (Tracer technic) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
วัดระดับ (Level gauge) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
วัดน้ำหนัก (Weigh basis) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
วัดความหนา (Thickness gauge) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
วัดการเคลือบ (Coating) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
วัดความหนาแน่น (Density gauge) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
ตรวจสอบรอยเชื่อม (Radiography) โดยใช้สารกัมมันตรังสีชื่อ.....	
อื่น ๆ.....	

5. อุปกรณ์ที่ใช้บรรจุสารกับมันฝรั่ง
- 5.1 สารกับมันฝรั่งสีที่บรรจุชื่อ.....
ลักษณะโครงสร้าง.....

การทำงานของอุปกรณ์.....

- 5.2 สารกัมมันตวรั้งสีที่บรรจุเชื้อ.....
ลักษณะ โครงสร้าง.....
.....
.....

การทำงานของอุปกรณ์.....

ให้แนบสำเนาเอกสารแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ใช้บรรจุสารกับมันฝรั่งสีและสำเนาคู่มือการใช้งานด้วย

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
(.....)

ลำดับที่ 2/2

6. อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดรังสี

ไม่มี มี แบบ Survey meter จำนวน.....ยี่ห้อ.....
 หมายเลขเครื่อง.....รุ่น.....
 ผู้ผลิต.....
 แบบ GM counter จำนวน.....ยี่ห้อ.....
 หมายเลขเครื่อง.....รุ่น.....
 ผู้ผลิต.....
 อื่น ๆ

ให้แนบสำเนาเอกสารการเปรียบเทียบมาตรฐานอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดรังสีมาด้วย

7. เครื่องบันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล

ไม่มี มี
 แบบ film badge จำนวน.....ตลับ
 แบบ TLD จำนวน.....ตลับ
 อื่น ๆ จำนวน.....ตลับ

ให้แนบสำเนาเอกสารรายงานปริมาณรังสีจากเครื่องบันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลโดย
 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรังสีมาด้วย

8. แผนการหรือวิธีการป้องกันอันตรายจากรังสี

การตรวจวัดการฟุ้งกระจายของรังสีในบริเวณที่ทำงาน
 ไม่มี มี
 มี ระยะเวลาไม่แน่นอน
 มี เป็นประจำทุกระยะเวลา.....ครั้ง/เดือน
 การตรวจสอบการรั่วของสารกัมมันตรังสีชนิดกัมมันตรังสีชนิดเฉื่อย
 ไม่มี มี
 มี ระยะเวลาไม่แน่นอน
 มี เป็นประจำทุกระยะเวลา.....ครั้ง/เดือน
 การจัดทำรายงานผลการตรวจวัดปริมาณรังสีในบริเวณการทำงาน
 ไม่มี มี
 ให้แนบสำเนาผลการตรวจวัดปริมาณรังสีในบริเวณการทำงาน

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
 (.....)

ลำดับที่ 2/3

9. สถานที่เก็บรักษา/ติดตั้ง/ใช้สารกัมมันตรังสี

ลักษณะโครงสร้างของสถานที่เก็บรักษา/ติดตั้ง/ใช้.....

ให้แนบสำเนาแผนผังสถานที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสีมาด้วย

10. แผนฉุกเฉิน (Emergency plan)

ไม่มี มี

ในกรณีที่มีแผนฉุกเฉิน ให้แนบแผนผังสายการบังคับบัญชาและรายละเอียดแผนฉุกเฉินมาด้วย

11. แผนการหรือวิธีการจัดการกากกัมมันตรังสี

ลักษณะของกาก กัมมันตรังสี	มีสัญญาให้บริษัทผู้ขายรับ กากกัมมันตรังสีกลับ ไป	ส่งให้สำนักงานพลังงาน ปรมาณูเพื่อสันติ	เก็บไว้ในบริเวณ โรงงาน	อื่น ๆ
ของแข็ง				
ของเหลว				
ก๊าซ				

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
 (.....)

[หน้าหลัก](#)
[เกี่ยวกับกรม](#)
[ข่าว/กิจกรรม](#)
[กฎหมายที่เกี่ยวข้อง](#)

บริการอิเล็กทรอนิกส์

โรงงานอุตสาหกรรม
วัตถุอันตราย
เครื่องจักร
สิ่งแวดล้อม
ความปลอดภัย
อื่น ๆ

[บริการข้อมูล](#)
[ITA](#)
[ติดต่อ](#)

ความปลอดภัย

เรื่องล่าสุด

กรมโรงงานฯ เตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่เพื่อ
การอนุญาตประกอบ/การขยายโรงงาน
จำพวกที่ 3 ผ่านการยื่นคำขอแบบดิจิทัล 🇹🇭 🇹🇭

อธิบดีกรมโรงงานฯ ประชุมพิจารณากฎหมาย
ลำดับรองตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม

- ระบบรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
- ระบบการจัดการความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม (BIW Safety Application)
- ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี

Facebook
 Twitter
 Line

ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี
กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน

ข้อมูลเข้าสู่ระบบ

ป้อนชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน

ชื่อผู้ใช้ :
รหัสผ่าน :

ติดต่อเรื่องการลงทะเบียนใหม่
safeweu.diw@gmail.com

ลงทะเบียนใหม่ / คู่มือการใช้งานสำหรับผู้ประกอบการ

1

2

3

คำแนะนำการรายงานข้อมูลสารกัมมันตรังสี

การรายงานข้อมูลสารกัมมันตรังสีที่โรงงานมีการครอบครองสารกัมมันตรังสีในรอบปี ที่ต้องรายงานตามแบบ รง. 7 ยกเว้นเครื่องฉายรังสีเอกซเรย์ไม่ต้องรายงาน โดยโรงงานต้องเตรียมเอกสารประกอบการรายงานและจัดทำเป็น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับแนบส่งมาในคอนท้ายของการรายงาน ดังนี้

เอกสารแนบรายงานการใช้สารกัมมันตรังสี ตามแบบ ร.ง.7

สำหรับประกอบการบันทึก สำเนาใบกำกับต้นกำเนิดรังสีและชื่อที่อยู่บริษัทที่สั่งซื้อ

สำหรับข้อ 1 สำเนาใบอนุญาต พ.ป.ศ. 4 พร้อมเงื่อนไขใบอนุญาตและเอกสารแนบท้ายใบอนุญาต

สำหรับข้อ 2 เอกสารหลักฐานใบรับรองประกาศนียบัตรที่ได้จากสถาบันที่ให้การฝึกอบรม

สำหรับข้อ 5 สำเนาเอกสารแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ใช้บรรจุสารกัมมันตรังสีและคู่มือการใช้

สำหรับข้อ 6 สำเนาเอกสารปรับเทียบมาตรฐานอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดรังสี

สำหรับข้อ 7 สำเนาเอกสารรายงานปริมาณรังสีจากเครื่องบันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล

สำหรับข้อ 8 สำเนาผลการตรวจวัดปริมาณรังสีในบริเวณการทำงาน

สำหรับข้อ 9 สำเนาแผนผังที่เก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

สำหรับข้อ 10 แผนฉุกเฉิน

การรายงานข้อมูลสารกัมมันตรังสี ต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นประจำทุกปี กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้อำนวยความสะดวกให้รายงานข้อมูลผ่านระบบ internet ได้ที่

← → ↻ ไม่ปลอดภัย reg.diw.go.th/DiwRad/Menu_input.asp ☆ ≡ ⬇ 🌐 ⋮

ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี
กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
Department of Industrial Works

ผู้ใช้ระบบ : นายกิตติพันธ์ เทพารักษ์ขันธ์นาร
 หน้าที่หลัก • บันทึกข้อมูลรายงานใหม่ • สืบค้นข้อมูลรายงานผลการตรวจรังสี • บริหารจัดการผู้ใช้ระบบ • รายงาน • ออกจากระบบ

การบันทึกข้อมูลเข้าระบบ

- บันทึกข้อมูลรายงานใหม่
- บันทึกข้อมูลใบอนุญาตครอบครอง

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
 กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน
 75/6 ถนนพหลโยธิน แขวง 6 เขตราชเทวี
 กรุงเทพฯ 10400
 โทร. 02-430-6314 ต่อ 2307

← → ↻ ไม่ปลอดภัย reg.diw.go.th/DiwRad/Select_fac.asp ☆ ≡ ⬇ 🌐 ⋮

ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี
กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
Department of Industrial Works

ผู้ใช้ระบบ : นายกิตติพันธ์ เทพารักษ์ขันธ์นาร
 หน้าที่หลัก • บันทึกข้อมูลรายงานใหม่ • สืบค้นข้อมูลรายงานผลการตรวจรังสี • บริหารจัดการผู้ใช้ระบบ • รายงาน • ออกจากระบบ

สืบค้นข้อมูลโรงงานที่ต้องเพิ่มข้อมูลรายงานผลการตรวจรังสี

เลขทะเบียนโรงงาน * :

ชื่อผู้ประกอบการ * :

ชื่อโรงงาน * :

ประเภทกิจการ * :

ที่ตั้ง * : หมู่

ครอบครัว/ซอย * :

ถนน * :

ตำบล/แขวง :

อำเภอ/เขต :

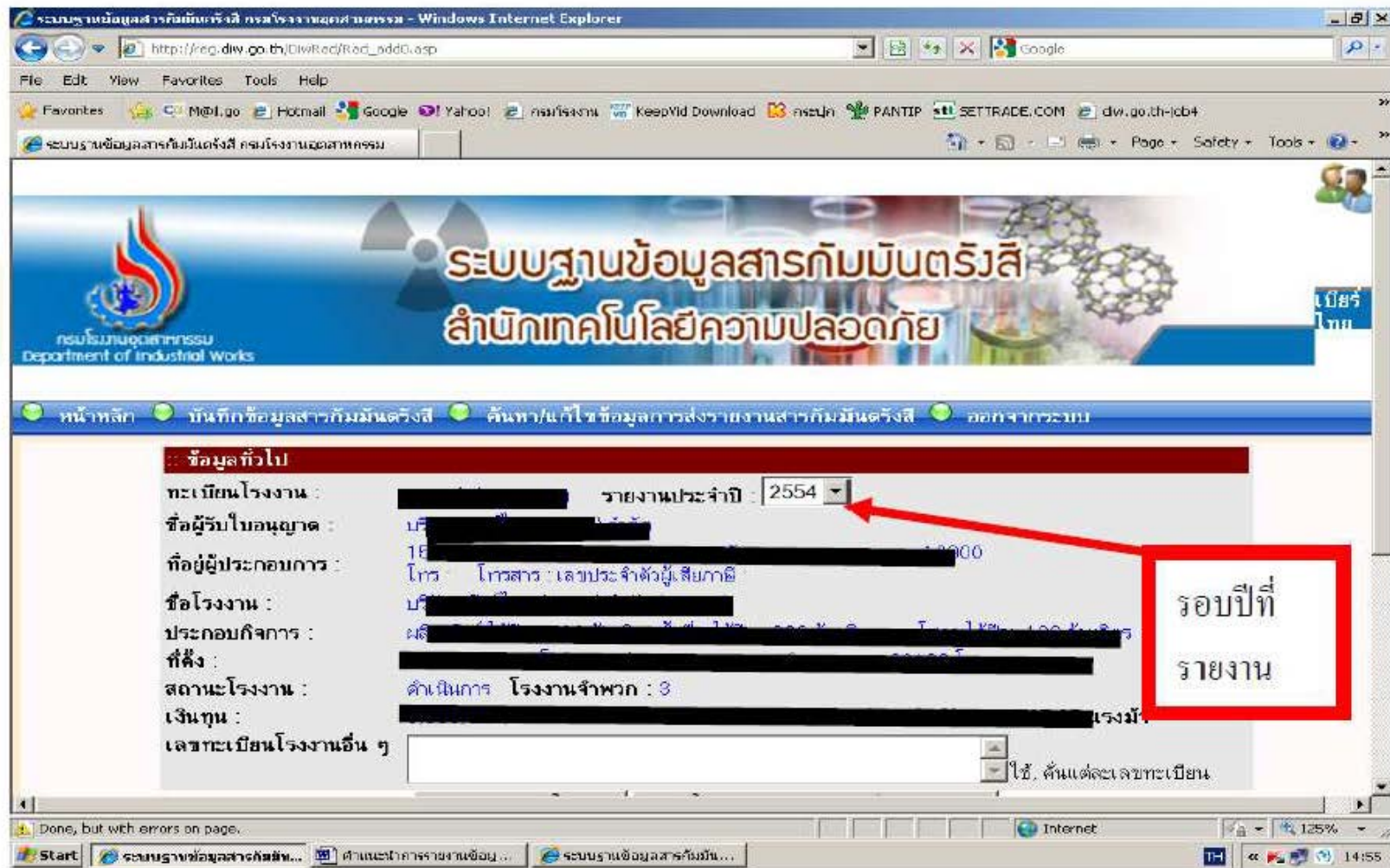
จังหวัด :

ประเภทโรงงานหลัก : เช่น 04201 หรือ 042

การแสดงผล : 50 รายการต่อหน้า

เรียงลำดับตาม : จังหวัด และ ทะเบียนโรงงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
 กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน
 75/6 ถนนพหลโยธิน แขวง 6 เขตราชเทวี
 กรุงเทพฯ 10400
 โทร. 02-430-6314 ต่อ 2307

รายงานประจำปี หมายความว่า ปีที่ครอบครองสารกัมมันตรังสี ตั้งแต่เดือน ม.ค. – ธ.ค. ให้พิจารณาว่าเป็นปีที่ต้องการรายงาน ก่อนที่จะบันทึกข้อมูล เช่น ประจำปี 2554 หมายความว่า มีการครอบครองสารกัมมันตรังสี ในระหว่างปีหรือตลอดปี ตั้งแต่เดือน ม.ค. 2554 ถึง ธ.ค. 2554

เมื่อตรวจสอบแล้ว ให้คลิกที่ บันทึกข้อมูล หรือ เอาข้อมูลของปีที่แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน หน้าบันทึกข้อมูล สามารถแก้ไขข้อมูลของปีที่ผ่านมาได้จนถึง 30 เมษายนของแต่ละปี

รายงานสรุปจำนวนสารกัมมันตรังสี

จำแนกตาม วัตถุประสงค์การใช้งาน	2563	2564	2565
วัดระดับ	742	735	720
วัดน้ำหนัก	7	11	8
วัดความหนา	269	276	155
วัดความหนาแน่น	63	54	44
ตรวจสอบรอยเชื่อม	3	3	3
ฆ่าเชื้อโรคในผลิตภัณฑ์	3	3	
สายล่อฟ้า	24	34	33
Smoke detector	113	117	117
อื่นๆ	153	349	375
รวม	1377	1582	1455

จำแนกตามสารกัมมันตรังสี	2563	2564	2565
Pm-147 (Promethium-โพรมีเทียม)	2	11	11
Kr-85 (Krypton-คริปทอน)	155	155	187
Am-241 (Americium-อะเมริเซียม)	408	680	502
Ir-192 (Iridium-อิริเดียม)	3	3	3
Co-60 (Cobalt-โคบอลต์)	162	143	125
Cs-137 (Caesium-ซีเซียม)	567	512	551
Am-241/Be (Americium/Beryllium-อเมริเซียม/เบริลเลียม)	2	2	2
C-14 (Carbon-คาร์บอน)	34	22	23
Ni-63 (Nickel-นิกเกิล)	5	9	13
Sr-90 (Strontium-สตรอนเทียม)	12	17	8
Cm-244 (Curium-คูเรียม)	2	2	2
Th-232 (Thorium-ทอเรียม)	3	5	7
Cf-252 (Californium-แคลิฟอร์เนียม)	11	5	5
อื่นๆ (Other-อื่นๆ)	9	29	22
รวม	1375	1595	1461

รายงานสรุปจำนวนโรงงานที่มีสารกัมมันตรังสีแยกขายประเภทโรงงาน

(ณ 31 มีนาคม 2566)

ลำดับ	ประเภท	ชื่อโรงงาน	จำนวน โรงงาน				
1	4(1)	การฆ่าสัตว์	3	25	51	โรงงานผลิต ซ่อม หรือหล่อคอกยานนอกหรือภายในสำหรับยานพาหนะ ที่เคลื่อนที่ด้วยเครื่องกล	2
2	5(1)	การทำนมสดให้ใช้เชื้อ หรือฆ่าเชื้อ โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น การพาสเจอร์ไรส์	1	26	53(1)	การทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน หรือเครื่องประดับ และรวมถึงชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์	1
3	13(2)	การทำเครื่องปั้นดินเผา หรือสิ่งของอาหาร	1	27	53(4)	การทำภาชนะบรรจุ เช่น ถัง หรือกระสอบ	4
4	16	โรงงานต้ม ถนอม หรือผสมสุรา	1	28	53(5)	การทำพลาสติกเป็นเม็ด แท่ง ท่อ หลอด แผ่น ชื่น ผง หรือรูปทรงต่าง ๆ	9
5	18	โรงงานทำหรือผสมสุราจากผลไม้ หรือสุราชนิดอื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงกิจการเกี่ยวกับมอลต์	2	29	54	โรงงานผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว หรือผลิตภัณฑ์แก้ว	1
6	19(2)	การทำเบียร์	5	30	56	โรงงานผลิตอิฐ กระเบื้องหรือท่อสำหรับใช้ในการก่อสร้างบ้านหลอมโลหะ กระเบื้องประดับ	1
7	20(1)	การทำน้ำดื่ม	4	31	57(1)	การทำซิเมนต์ ปูนขาว หรือปูนปลาสเตอร์	1
8	20(2)	การทำเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	3	32	58(1)	การทำผลิตภัณฑ์ก่อนกรีด ผลิตภัณฑ์ก่อนกรีดผสมผลิตภัณฑ์เย็บปัก หรือผลิตภัณฑ์ปูเปลาสเทอ	1
9	20(3)	การทำน้ำอัดลม	1	33	58(5)	การทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยหิน (Asbestos)	1
10	22(1)	การหมัก การบ่มในถัง สาร หัว ริด ปั้น อบ กวน บิดเกลียว กรอ เก็กเซอร์ไรซ์ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย	1	34	59	การเกี่ยวกับการกลึง หลอม หล่อ ริด ตึง หรือผลิตเหล็กหรือเหล็กกล้า ในขั้นต้น	8
11	22(2)	การทอหรือการเตรียมเส้นด้ายยืน สำหรับทอ	1	35	60	การกลึง ผสม ทำให้ง่ายหรือหล่อ หลอม ริด ตึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้นซึ่งมีใช้เหล็ก	1
12	27(2)	การทำน้ำมันหรือหนึ่งเทียมซึ่งมีได้มาจากพลาสติกฉนวน	1	36	63(2)	การทำส่วนประกอบสำหรับใช้ในการก่อสร้างอาคาร	1
13	34(1)	การหล่อ โส ขอบ เชาะร่อง หรือการแปรรูปไม้ด้วยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน	1	37	64(1)	การทำภาชนะบรรจุ	1
14	34(3)	การทำไม้วีเนียร์ หรือ ไม้อัดทุกชนิด	2	38	64(10)	การทำผลิตภัณฑ์โลหะสำเร็จรูปด้วยวิธีเคลือบ หรือลวก (Enamelling japanning or lacquering)	3
15	38(1)	การทำเยื่อจากไม้ หรือวัสดุอื่น	4	39	69	โรงงานผลิต ประกอบหรือซ่อมแซมเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องทำบัญชี หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์	1
16	38(2)	การทำกระดาษ กระดาษแข็ง หรือกระดาษที่ใช้ในการก่อสร้างชนิดที่ทำจากเส้นใย (Fibre)	17	40	72	โรงงานผลิต ประกอบหรือซ่อมแซมเครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวกักน้ำ	5
17	39	โรงงานผลิตภาชนะบรรจุจากกระดาษทุกชนิดหรือแผ่นกระดาษ ไฟเบอร์ (Fibreboard)	1	41	74(3)	การทำอุปกรณ์ติดตั้งหรือเต้าเสียบหลอดไฟฟ้า (Fixtures or lamp sockets or receptacles)	1
18	40(2)	การทำผลิตภัณฑ์ซึ่งมีใช้ภาชนะบรรจุจากเยื่อกระดาษ หรือกระดาษแข็ง	2	42	77(1)	การสร้าง ประกอบ ติดตั้ง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพรถยนต์หรือรถพ่วง	1
19	41(1)	การพิมพ์ การทำแผ่นเก็บเอกสาร การเย็บเล่ม ทำปก หรือตกแต่งสิ่งพิมพ์	2	43	77(2)	การทำชิ้นส่วนโลหะหรืออุปกรณ์สำหรับรถยนต์ หรือรถพ่วง	1
20	42(1)	การทำผลิตภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมี ซึ่งมีใช้บ่อย	27	44	78(1)	การสร้าง ประกอบ ติดตั้ง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพจักรยานยนต์ จักรยานสามล้อ หรือจักรยาน	1
21	44	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตยาหรือส่วนผสมยา ยาฉีด ยาฉีดสเปรย์ ยาฉีดพ่น ยาฉีดพ่น	6	45	82	โรงงานผลิตเครื่องมือหรือเครื่องใช้เกี่ยวกับยานพาหนะหรือการวัดสายตา เลนส์ เครื่องมือเครื่องใช้	1
22	46(1)	การผลิตวัตถุที่รับรังสีไว้ในตัวภายใต้การควบคุมหรือการตรวจสอบความปลอดภัย	1	46	87(5)	การทำป้าย ตรา เครื่องหมาย ป้ายติดของ หรือเครื่องหมายสินค้า ตราโลหะ หรือยานแม่พิมพ์	1
23	49	โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	4	47	88	โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้า	11
24	50(4)	การผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมเข้าด้วยกัน หรือการผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมกับวัสดุอื่น แต่ไม่รวมถึงการผสมผลิตภัณฑ์จากก๊าซธรรมชาติกับวัสดุอื่น	1	48	88(2)	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน	7
				49	100(5)	การชุบเคลือบผิว (Plating, Anodizing)	1
				50	101	โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม (Central Waste Treatment Plant)	1
				51	103(4)	การทำเกลือโพแทสเซียม	1
				รวม		160	

Smelting Factory

ข้อมูลเตาหลอม

ผู้รับใบอนุญาตผลิตภัณฑ์เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต : เหล็กเส้นกลม มอก.20-2559 และเหล็กข้ออ้อย มอก.24-2559

Induction Furnace (IF)

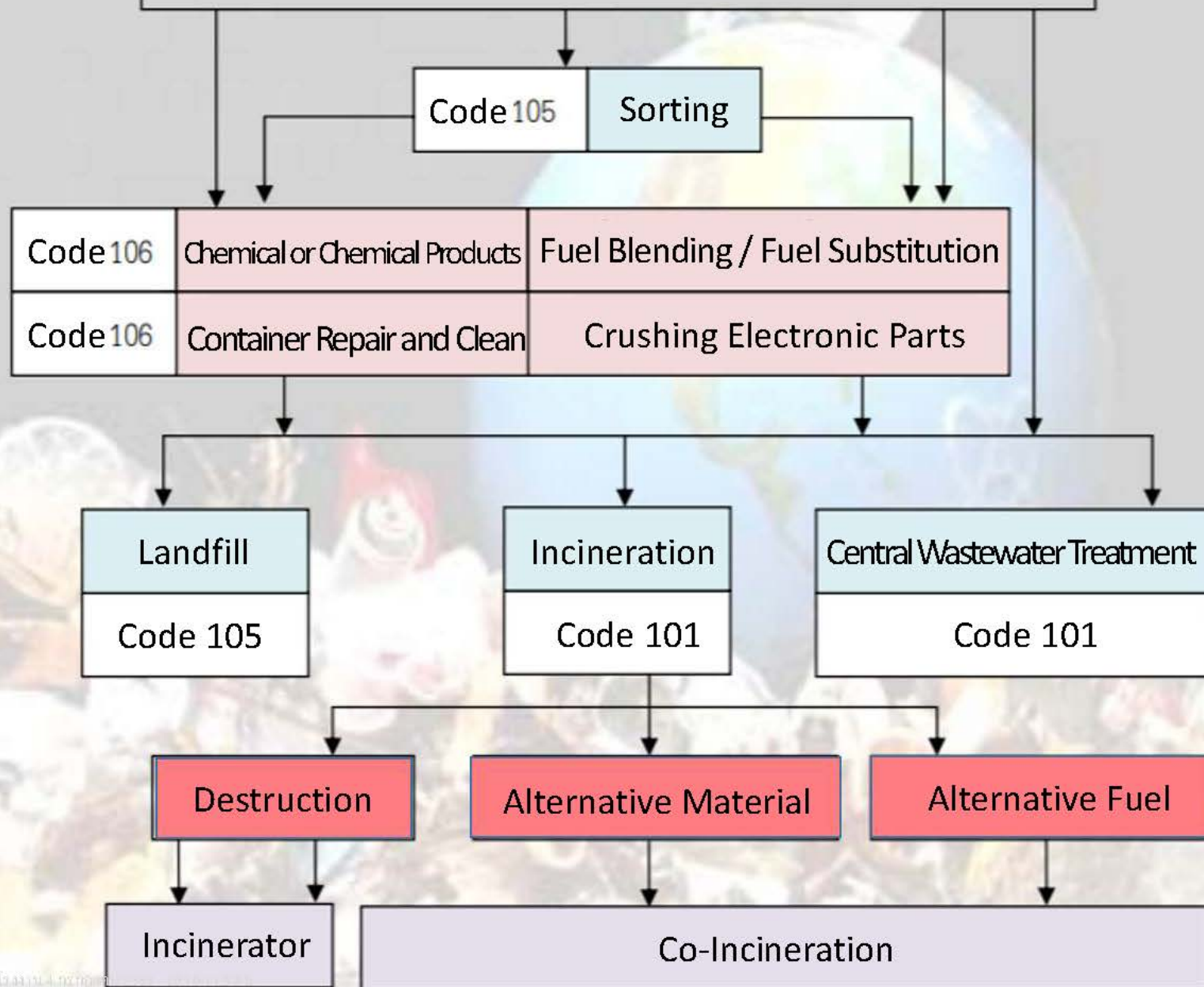
1	บริษัท		IF
2	บริษัท		IF
3	บริษัท		IF
4	บริษัท		IF
5	บริษัท		IF
6	บริษัท		IF
7	บริษัท		IF
8	บริษัท		IF
9	บริษัท		IF
10	บริษัท		IF
11	บริษัท		IF

Electric Arc Furnace (EF)

1	บริษัท	EF
2	บริษัท	EF
3	บริษัท	EF
4	บริษัท	EF
5	บริษัท	EF
6	บริษัท	EF
7	บริษัท	EF
8	บริษัท	EF
9	บริษัท	EF
10	บริษัท	EF
11	บริษัท	EF
12	บริษัท	EF

	ไม่มี	11 โรงงาน	None
	มือถือ	5 โรงงาน	Handheld
	มี	7 โรงงาน	Gate

Waste from Industrial Factory

กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ปก.อก. เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธ.ค. 2548

- ยกเลิก “สก.3” วันที่ 1 มิ.ย. 66

ปก.อก. เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 16 มี.ค. 2566

- มีผลบังคับวันที่ 1 พ.ย. 66

VDO Clip การอบรม ในหัวข้อ ปก.อก. เรื่อง การจัดการ
สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 (23 มิถุนายน 2566)

เอกสารประกอบ
การอบรม

ปก.อก. เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 16 มี.ค. 2566

Notification of MOI B.E. 2566 (2023) Re: Industrial Waste Disposal

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง การจัดการ
สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566

เรื่อง การจัดการ
สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2566

ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว
ออกไปจัดการนอกบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2566

เรื่อง การแจ้งรายละเอียดแสดงการจัดการสิ่งปฏิกูล
หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการสิ่งปฏิกูล
หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วภายในบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2566

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาต
ให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน
ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และแบบอัตโนมัติผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566

Electronic waste management permission system

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้ใช้ :

ข้อมูลโรงงาน

เลขทะเบียนโรงงาน : ประเภทโรงงาน : 60

ชื่อโรงงาน :

ประกอบกิจการ : กลางแร่สังกะสีและแคดเมียม นิลิต โลหะสังกะสีแท่ง สังกะสีอัลลอยและโลหะแคดเมียม

ตั้งอยู่เลขที่ :

ชื่อผู้รับใบอนุญาต :

รายละเอียดคำขออนุญาต

เลขที่หนังสือแจ้งผล :

วันเดือนปี :

ขออนุญาตระหว่างวันที่ : ถึงวันที่ :

จำนวนรายการวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว : 1 รายการ

รายละเอียดไฟล์แนบ ของ เลขที่คำขอ E-50668/2566 รายการที่ 1

ลำดับที่	ชื่อไฟล์	คำอธิบาย
1	1_01 สัญญาซื้อขาย.pdf	สัญญาซื้อขาย
2	1_05 ภาพถ่าย.pdf	ภาพถ่าย
3	1_04 รง4.pdf	รง4
4	1_06 waste flow.pdf	waste Flow
5	1_07 ผลวิเคราะห์.pdf	ผลวิเคราะห์
6	1_07 หนังสือรับรอง.pdf	หนังสือรับรอง
7	1_03 ภาพ20.pdf	ภาพ20

เอกสารประกอบการพิจารณา

หมายเหตุ

1. ไฟล์ที่มี * นำหน้า หมายถึงเอกสารที่แนบเพิ่มโดยผู้รับบำบัด / ค่าวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว
2. ชื่อไฟล์ต้องเป็นภาษาอังกฤษหรือตัวเลข (พิมพ์ติดกันไม่มีช่องว่าง หรือ อักษรพิเศษในชื่อไฟล์)
3. โปรแกรมรับเฉพาะไฟล์ที่มีนามสกุล .pdf ,.jpg, .jpeg
4. ขนาดของไฟล์แต่ละไฟล์ไม่เกิน 1,024 kb ขนาดของไฟล์รวมกันไม่เกิน 3,072 kb

ลำดับ	รหัส	HAZ	ชื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	ปริมาณ (ตัน)	วิธีกำจัด (รหัส)	ผู้รับดำเนินการ
1	11 02 07	HM	กากแคดเมียม กากสังกะสี	049		

เลขที่คำขอ : ม่านเน็ต : วันเดือนปี :

เลขที่คำขอ : ม่านเน็ต : วันเดือนปี :

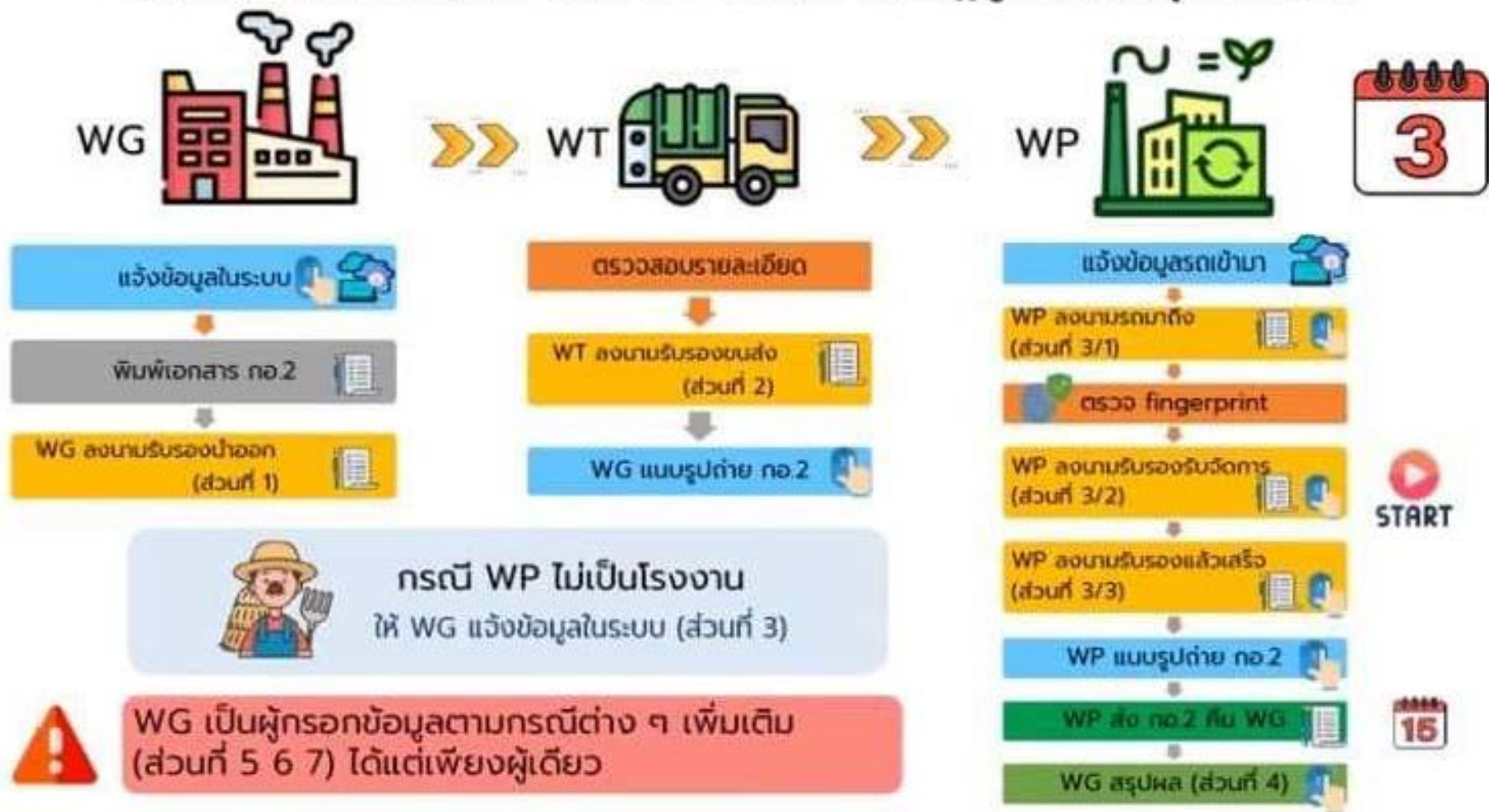
เลขที่คำขอ : ม่านเน็ต : วันเดือนปี :

หากต้องการพิมพ์หนังสือแจ้งผลฯ ให้คลิกที่ปุ่มพิมพ์หนังสือแจ้งผลฯ

[พิมพ์ electronic version](#)
[พิมพ์หนังสือแจ้งผลฯ](#)
[QR_code](#)
[กลับ](#)
[กลับไปหน้าหลัก](#)

ปก.อก. เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 16 มี.ค. 2566

ขั้นตอนการแจ้งรายละเอียดแสดงการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ปก.อก. เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 16 มี.ค. 2566

ขั้นตอนการแจ้งรายละเอียดแสดงการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

เกิดเหตุสุดวิสัย อุบัติเหตุ

- WG แจ้งเหตุผลความจำเป็น
- พิมพ์เอกสาร กอ.2 ส่วนที่ 5
- ลงนามรับรอง

- ตรวจสอบรายละเอียด
- WT ลงนามรับรองขนส่ง (ส่วนที่ 5)

- ลงนามรับรองรถมาถึง (ส่วนที่ 3/1)
- ลงนามรับรองรับจัดการ (ส่วนที่ 3/2)
- ลงนามรับรองแล้วเสร็จ (ส่วนที่ 3/3)
- แบบภาพถ่าย กอ.2
- ส่งเอกสารคืน WG
- WG สรุปผล (ส่วนที่ 4)

ส่งคืน

- WP แจ้ง WG ทราบ
- WG แจ้งเหตุผลความจำเป็น
- WP พิมพ์เอกสาร กอ.2 ส่วนที่ 6
- WP ลงนามรับรอง (ส่วนที่ 6/1)

รับจัดการ

- ตรวจสอบรายละเอียด
- WT ลงนามรับรอง (ส่วนที่ 6/2)
- WP แบบรูปถ่าย กอ.2

- WG เริ่มลงนามรับรองรับคืน (ส่วนที่ 6/3)
- แบบภาพถ่าย กอ.2
- WG สรุปผล (ส่วนที่ 4)

เกินระยะเวลากำหนด

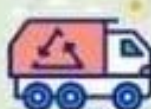
- WP แจ้ง WG เหตุผลความจำเป็น
- WG แจ้งขอขยายระยะเวลา (ส่วนที่ 7/1)

- WP แจ้ง WG เหตุผลความจำเป็น
- WG ขออนุญาตนำออกไปยัง WP รายใหม่ (กอ.1)

- WG แจ้งเหตุผลความจำเป็น
- พิมพ์เอกสาร กอ.2 (ส่วนที่ 7/2)
- ลงนามรับรอง

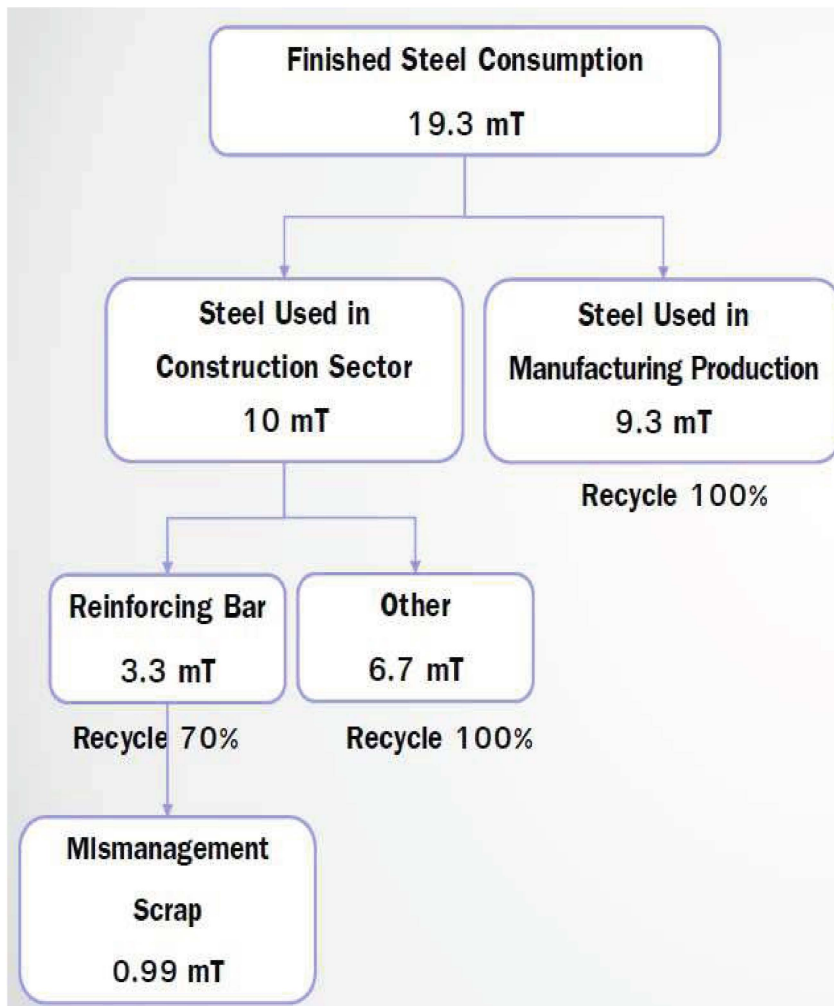

- ตรวจสอบรายละเอียด
- WT ลงนามรับรองขนส่ง (ส่วนที่ 7/3)
- WP แบบรูปถ่าย กอ.2

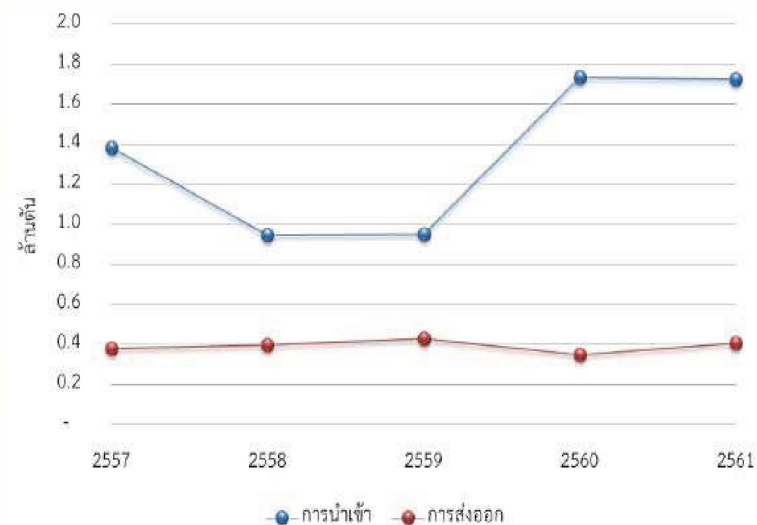
- WP รายใหม่
- ลงนามรับรองรถมาถึง (ส่วนที่ 7/4)
 - ลงนามรับรองรับจัดการ (ส่วนที่ 7/5)
 - ลงนามรับรองแล้วเสร็จ (ส่วนที่ 7/6)
 - แบบภาพถ่าย กอ.2 // ส่งเอกสารคืน WG
 - WG สรุปผล (ส่วนที่ 4)

ภาพรวมสถานการณ์เศษเหล็กและปริมาณการหมุนเวียน

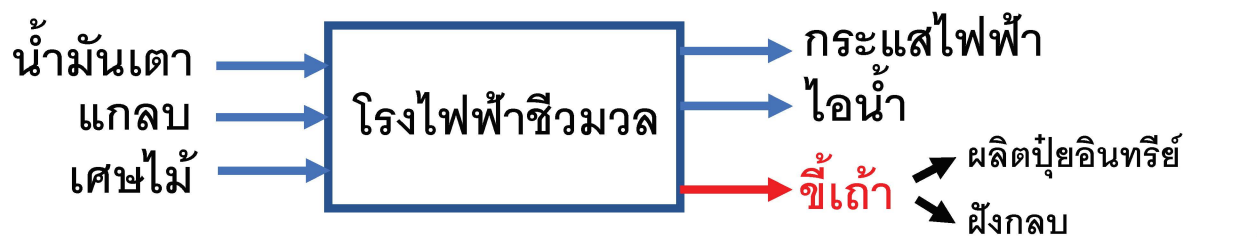
สถานการณ์เศษเหล็กในประเทศ และการค้าเศษเหล็ก

สถานการณ์นำเข้า-ส่งออกเศษเหล็ก

หากมีการจัดการที่ดี จะเป็นโอกาสในการส่งเสริม Circular Economy
โดยสามารถนำเศษเหล็กประมาณ 9.9 แสนตันต่อปี
(มูลค่าประมาณ 9,900 ล้านบาท)
มาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตได้

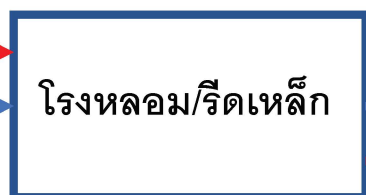
แผนภาพจำลองกระบวนการผลิตของโรงงานที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานการผลิต

บริเวณไซโลเก็บขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้า

เศษเหล็ก

อาคารเก็บฝุ่นเหล็กในโรงงานหลอมเหล็ก

ผงโลหะผสมจาก
ระบบบำบัดอากาศ
ของเตาหลอมเหล็ก
(Fe, Zn)

ผลจำลองความเข้มข้นฝุ่นละอองจากโรงหลอมเหล็ก ค่ารายเฉลี่ยชั่วโมง ในหน่วย ไมโครกรัมต่อ ลูกบาศก์เมตร

CS-137

รื้อโหลกับอากาศ

จากโรงงานหลอมเหล็ก... ได้หรือไม่? แล้วกระจายไปไหน?

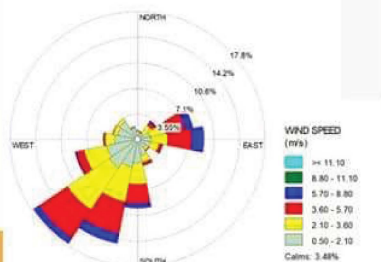
THE PROBLEM

จากเหตุการณ์ที่เป็นข่าวในจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งพบการปนเปื้อนของสารกับมันตรงสี ซีเซียม-137 (CAESIUM-137 หรือ CS-137) ในบริเวณโรงงานหลอมเหล็กที่อำเภออินทร์บุรีนั้น เป็นที่แน่ชัดแล้วว่า เหตุเกิดเพราะมีการปะปนของสารกับมันตรงสีเข้าไปในเตาหลอมโลหะ ซึ่งสารกับมันตรงสี CS-137 นั้นจึงปนเปื้อนไปสู่ฝุ่นละอองที่เกิดจากการเผาไหม้หรือฝุ่นแดงดังที่รายงานในข่าว

จากที่โรงงานหลอมเหล็กดังกล่าวมีระบบบำบัดอากาศแบบ BAG HOUSE ก็แปลว่าฝุ่นละอองเป็นส่วนมากถูกดักไว้ด้วยระบบบำบัดอากาศดังกล่าว หากแต่ยังมีบางส่วนที่สามารถเล็ดลอดออกมาได้และถูกปล่อยไปในบรรยากาศ

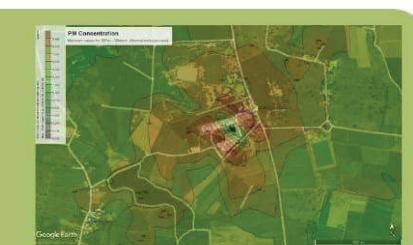
ซึ่งจากการออกแบบระบบบำบัดอากาศตามอ้างอิงจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการนั้น ระบบบำบัดอากาศมีประสิทธิภาพ 98% นั่นแปลว่าอีก 2% ที่เหลือยังถูกปล่อยออกไปตามการดำเนินงานปกติ ซึ่งจากรายงาน EIA อัตราการระบายฝุ่นละอองหลังจากผ่านระบบบำบัดอากาศคิดเป็น 1.9 กรัมต่อวินาที หรือ 164.16 กิโลกรัมต่อวัน ดังนั้นหากเกิดการเผาไหม้สารกับมันตรงสีในช่วงเวลาใดไม่ทราบได้ในช่วงระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566 – 20 มีนาคม 2566 ก็เป็นไปได้ที่ฝุ่นละอองปนเปื้อน CS-137 ได้แพร่กระจายออกสู่บรรยากาศไปแล้ว การจะไขปัญหาว่ากระจายออกไปแค่ไหน ที่ไหนนั้น แบบจำลองการแพร่กระจายมลพิษอากาศช่วยได้

จากการจำลองของเรา โดยใช้อัตราการผลิตปล่อยฝุ่นละอองจากค่าในรายงาน EIA และใช้ข้อมูลลมจากสถิติ 5 ปี (2560 – 2565) สำหรับช่วงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ – 20 มีนาคม พบว่าลมหลักพัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เราใช้แบบจำลอง AERMOD ในการคำนวณความเข้มข้นฝุ่นละอองและอัตราการตกสะสม (DEPOSITION RATE)

MODEL

ในช่วงเวลาดังกล่าว ความเสี่ยงที่เฝ้าระวังได้สองแง่คือ การรับสัมผัสฝุ่นปนเปื้อน CS-137 ในอากาศ และฝุ่นปนเปื้อนที่ตกสะสมลงสู่พื้น การตกสะสมก็สำคัญเพราะ CS-137 นั้นมีอายุยาวนาน (HALF-LIFE 30 ปี) ฝุ่นที่ปนเปื้อนนั้นสามารถสร้างผลกระทบต่อเนื่องในบริเวณที่มันไปตกอยู่และหากเกิดการฟุ้งกระจายหรือพัดพาก็สามารถเป็นแหล่งกำเนิดต่อไปได้อีก

แบบจำลองคาดว่าในช่วง 20 กุมภาพันธ์ – 20 มีนาคม นั้น อาจมีความเข้มข้นฝุ่นละอองจากโรงหลอมเหล็กกระจายไปบริเวณโดยรอบในปริมาณมากถึง 9.9 ไมโครกรัมต่อ ลบ.ม. ที่รอบรั้วโรงงานและประมาณ 1 ไมโครกรัมต่อ ลบ.ม. ในระยะถึง 9 กิโลเมตร และมีความเป็นไปได้ที่ฝุ่นละอองจากโรงหลอมเหล็กได้ตกสะสมสู่พื้นบริเวณรอบๆ โรงงานหลอมเหล็ก โดยค่าเฉลี่ยการตกสะสมฝุ่นละอองในรัศมี 2 กิโลเมตรเป็น 0.002 – 0.156 กรัม ต่อ ตร.ม. และหากบังเอิญช่วงดังกล่าวเกิดเป็นช่วงที่ระบบบำบัดอากาศเกิดการขัดข้อง หมายถึงเกิดการปลดปล่อยฝุ่นละอองสูงเป็นพิเศษ สามารถเกิดการตกสะสมได้ถึง 0.3 – 33.7 กรัม ต่อ ตร.ม. ซึ่งบริเวณที่ค่าสูงที่สุดอยู่รอบโรงงานหลอมเหล็กในรัศมีประมาณ 300 เมตร

ทั้งนี้ นี่เป็นการคาดคะเนจากสถิติข้อมูลลมสามารถบ่งชี้ถึงความน่าจะเป็นเท่านั้น และนี่เป็นข้อเสนอแนะในแง่ตำแหน่งที่มีความเสี่ยง ทั้งนี้ขนาดของความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ต้องวิเคราะห์ในรายละเอียด เพราะตอนนี้ทางเรายังไม่ทราบปริมาณการปนเปื้อน CS-137 ในฝุ่นละออง หรือรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดการเผาไหม้สารกับมันตรงสี ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรหาคำตอบต่อไปเพื่อการเยียวยาผลกระทบและป้องกันการปนเปื้อนที่อาจเกิดต่อเนื่องได้หลังจากนี้

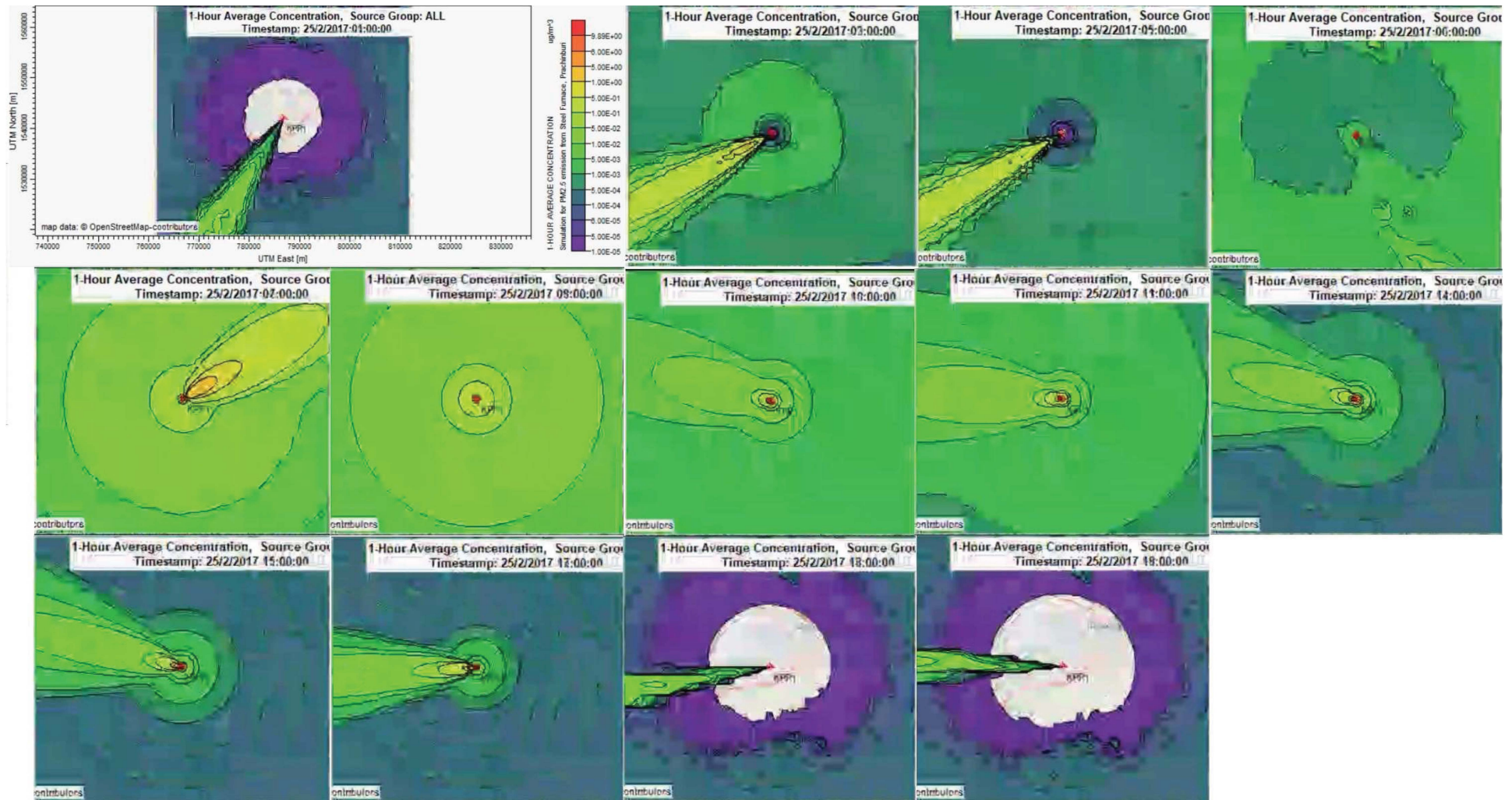

อาจารย์ ดร.วิน ไตรวิทยานุรักษ์

รองผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ศาสตราจารย์ อรุณ สรเทศน์ /อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

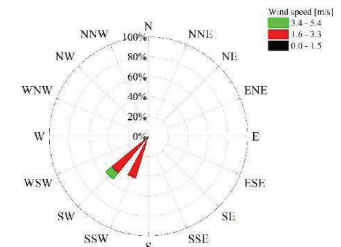

ผลจำลองความเข้มข้นฝุ่นละอองจากโรงหลอมเหล็ก ค่ารายเฉลี่ยชั่วโมง ในหน่วย ไมโครกรัม ต่อ ลูกบาศก์เมตร

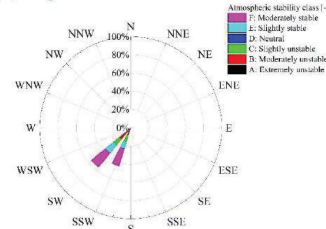

ผลการจำลองเบื้องต้นของเหตุการณ์สมมติ กรณีถ้าหากสารกัมมันตรังสี Cs-137 พุ่งกระจายเข้าสู่บรรยากาศ

ผลการจำลองเบื้องต้นของเหตุการณ์สมมติ กรณีสารกัมมันตรังสี Cs-137 พุ่งกระจายเข้าสู่บรรยากาศ

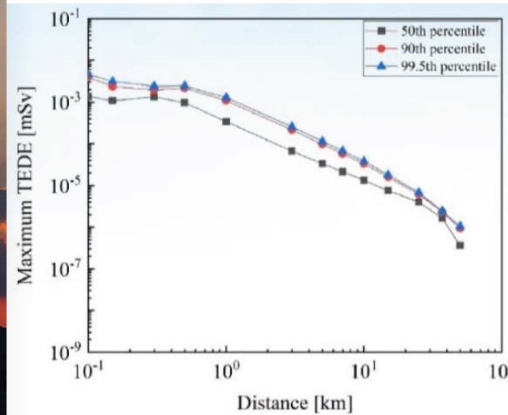
(ก) ข้อมูลลม

(ข) ข้อมูลความเสถียรบรรยากาศ

ภาพที่ 1 ข้อมูลภูมิอากาศรายชั่วโมง
บริเวณใกล้เจดีย์จตุรพักตรพิมาน ในวันที่ 2 มีนาคม 2566

ผลการจำลองโดยโปรแกรม Hotspot เพื่อประเมินผลกระทบทางรังสีเบื้องต้นของเหตุการณ์สมมติกรณีสารกัมมันตรังสี Cs-137 พุ่งกระจายเข้าสู่บรรยากาศ ณ โรงงานหลอมโลหะแห่งหนึ่งในจังหวัดปราจีนบุรี โดยที่สารกัมมันตรังสี Cs-137 มีค่ากัมมันตภาพรังสี 41.14 mCi [1] ถูกใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสำหรับการจำลองผลในโปรแกรม Hotspot [2] ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับการจำลองการกระจายตัวของสารกัมมันตรังสีในชั้นบรรยากาศเบื้องต้นภายใต้การสมมติเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุดถ้าหากว่าสารกัมมันตรังสีทั้งหมดในแหล่งกำเนิดรังสี Cs-137 ถูกปลดปล่อยพุ่งกระจายเข้าสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งถึงแม้ว่าแทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้จริงเป็นเพียงการสมมติฐานเพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ถึงการคาดคะเนและการวางแผนรับมือกับผลกระทบที่ได้รับจากเหตุการณ์ไม่คาดคิดได้ ซึ่งการจำลองเหตุการณ์สมมติขึ้นเพื่อการประเมินผลกระทบระดับสูงสุดที่อาจเป็นไปได้ โดยโปรแกรม Hotspot คำนวณผลด้วยแบบจำลอง Gaussian ซึ่งพิจารณาถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ณ บริเวณจุดพุ่งกระจายในการคำนวณการกระจายตัวของสารกัมมันตรังสีและคำนวณการสัมผัสตัวผู้รับสัมผัสโดยปรากฏการณ์การสัมผัสตัวแบบทั้งแบบเฉียบพลัน โดยผลกระทบทางรังสีถูกประเมินด้วยค่าปริมาณรังสีสมมูล (Total Effective Dose Equivalent, TEDE) ซึ่งเป็นผลรวมปริมาณรังสีที่ตัวแทนประชากรได้รับจากการสูดดมและการสัมผัส

ภาพที่ 3 ค่าสูงสุดของปริมาณรังสีสมมูล
ยังผลในแต่ละระยะการกระจายตัว

ข้อมูลภูมิอากาศรายชั่วโมงบริเวณใกล้เจดีย์จตุรพักตรพิมานจากศูนย์ข้อมูล NCEP (NOAA National Centers for Environmental Prediction) [3] โดยที่เลือกใช้ข้อมูลของ วันที่ 2 มีนาคม 2566 เป็นช่วงเวลาสมมติในการเกิดเหตุการณ์การพุ่งกระจายของสารกัมมันตรังสีโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้คาดว่าจะเป็วันที่อาจจะเกิดเหตุการณ์การหลอมภาชนะหุ้มวัสดุกัมมันตรังสีในช่วงเวลานั้น [4] ถูกใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณ และได้ผลการจำลองดังแสดงใน ภาพที่ 1 จากการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่า ช่วงเวลา 24 ชั่วโมงภายในวันที่ 2 มีนาคม 2566 เป็นช่วงเวลาที่ไม่เกิดฝนลมส่วนใหญ่เคลื่อนที่ไปในทิศตะวันตกเฉียงใต้ (SW) และทิศตะวันตกเฉียงใต้ค่อนข้างดี (SSW) ด้วยความเร็ว 1.6 - 3.3 m/s (Light breeze wind)

ผลการจำลองเบื้องต้นของเหตุการณ์สมมติ กรณีสารกัมมันตรังสี Cs-137 พุ่งกระจายเข้าสู่บรรยากาศ

นายบรรณกต์ คุณศรีเมฆ และ ศศ. ดร.สมบุญ รัชมี
ภาควิชาวิศวกรรมนิวเคลียร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

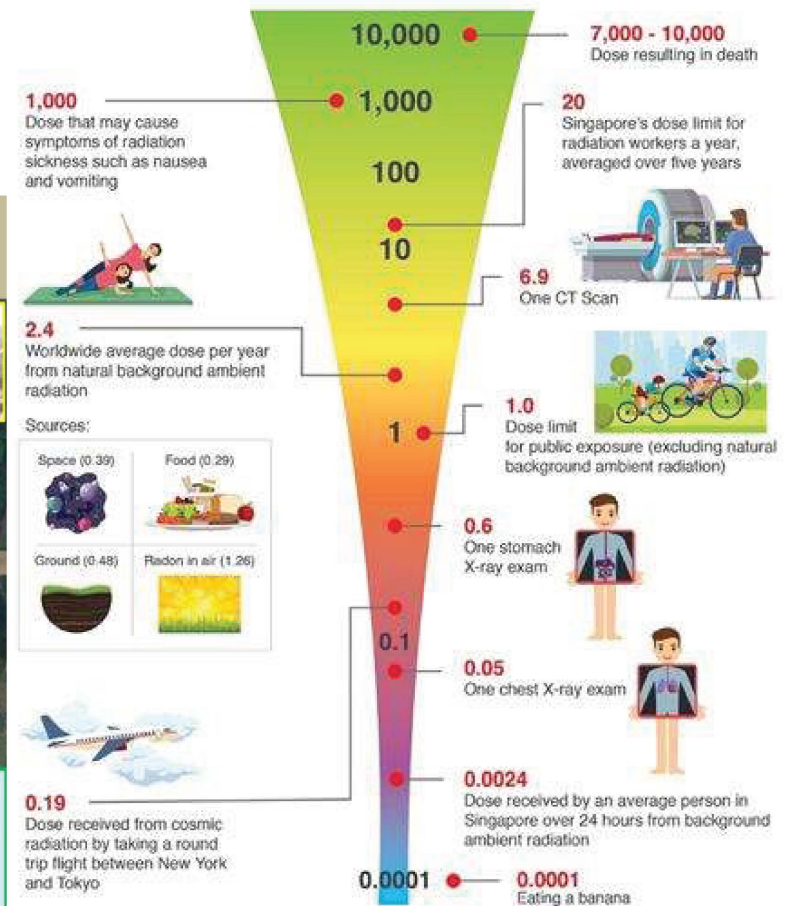
ผลการตรวจวัดระดับรังสี บริเวณพื้นที่โดยรอบโรงงานหลอมโลหะ

ความปลอดภัยในโรงงาน 4 กรกฎาคม 2568 10.10-11.50 น.

Effective Radiation Dose

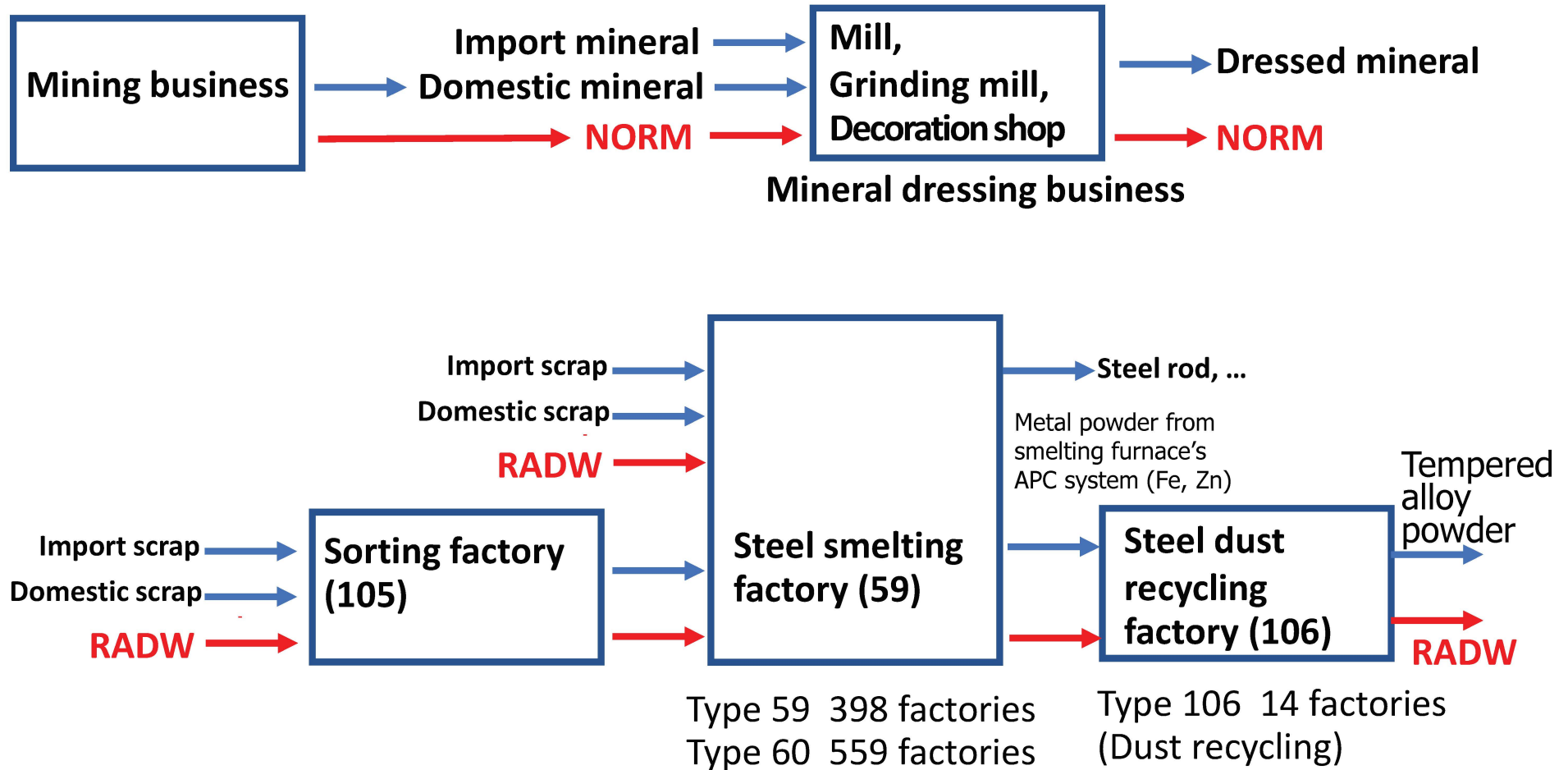
(Unit: millisievert = mSv)

ผลการตรวจวัดระดับรังสี บริเวณโรงงาน พื้นที่ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

2. Activities involving RADW and NORM

2. Activities involving RADW and NORM

Wikipedia

NORM: Naturally Occurring Radioactives Material

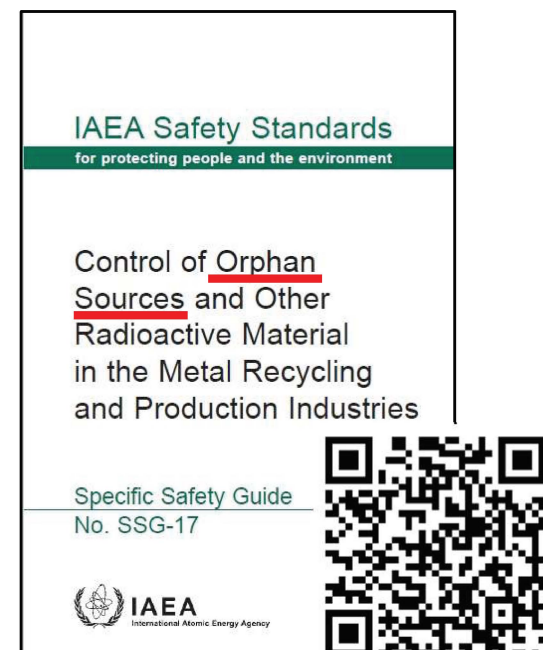
วัสดุแก๊สมันตภาพรังสีที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และวัสดุแก๊สมันตภาพรังสีที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ประกอบด้วยวัสดุปรับปรุงทางเทคโนโลยี โดยปกติแล้วจะเป็นของเสียจากอุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์พลอยได้ซึ่งอุดมไปด้วยธาตุแก๊สมันตภาพรังสีที่พบในสิ่งแวดล้อม เช่น ยูเรเนียม ทอเรียม และโพแทสเซียม และผลิตภัณฑ์จากการสลายตัว เช่น เรเดียมและเรดอน

Orphan Sources ? (An orphan source is a self-contained radioactive source that is no longer under regulatory control)

แหล่งกำเนิดกัมมันตภาพรังสีคือแหล่งกำเนิดกัมมันตภาพรังสีที่มีอยู่ในตัว ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามกฎหมายอีกต่อไป

RADW: Radioactive Waste ! ?

เป็นของเสียที่ประกอบด้วยสารกัมมันตรังสี กากกัมมันตรังสีมักจะเป็นผลพลอยได้ของการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์และการใช้งานอื่นๆจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชันหรือเทคโนโลยีนิวเคลียร์ เช่นการวิจัยนิวเคลียร์และการแพทย์นิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสีเป็นอันตรายต่อสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งแวดล้อม และถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานภาครัฐในการที่จะปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

กฎกระทรวง

การจัดการกากกัมมันตรังสี

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘ (๑๔) และมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“การจัดการกากกัมมันตรังสี” หมายความว่า กระบวนการรวบรวม คัดแยก จำแนก จัดเก็บ บำบัด ปรับสภาพ หรือขจัดกากกัมมันตรังสี และให้หมายความรวมถึงการขนส่งและการดำเนินการใด ๆ ในระหว่างกระบวนการดังกล่าวด้วย

“การขจัดกากกัมมันตรังสี” หมายความว่า การจัดเก็บกากกัมมันตรังสีในสถานที่หรือที่ตั้งใด ที่ตั้งหนึ่ง โดยไม่ประสงค์จะให้มีการนำกากกัมมันตรังสีมาดำเนินการอื่นได้อีก

“ระดับค่ากัมมันตภาพ” หมายความว่า ค่าความเข้มข้นกัมมันตภาพ ค่ากัมมันตภาพจำเพาะ หรือค่ากัมมันตภาพรวม

“เกณฑ์ปลอดภัย” หมายความว่า ระดับค่ากัมมันตภาพของวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อน ด้วยวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งสามารถ ปลดออกจากการกำกับดูแลหรือปล่อยทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมได้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๒ กากกัมมันตรังสีจำแนกตามค่าครึ่งชีวิตและระดับค่ากัมมันตภาพเป็น ๕ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) กากกัมมันตรังสีที่มีค่าครึ่งชีวิตสั้นมาก (very short lived waste: VSLW) คือ กากกัมมันตรังสี ที่ประกอบด้วยนิวไคลด์กัมมันตรังสีที่มีค่าครึ่งชีวิตไม่เกินหนึ่งร้อยวัน และมีระดับค่ากัมมันตภาพสูงกว่า เกณฑ์ปลอดภัยสำหรับนิวไคลด์กัมมันตรังสีนั้น

(๒) กากกัมมันตรังสีที่มีระดับค่ากัมมันตภาพต่ำมาก (very low level waste: VLLW) คือ กากกัมมันตรังสีที่ประกอบด้วยนิวไคลด์กัมมันตรังสีที่มีค่าครึ่งชีวิตเกินหนึ่งร้อยวัน และมีระดับ ค่ากัมมันตภาพไม่เกินหนึ่งร้อยเท่าของเกณฑ์ปลอดภัยสำหรับนิวไคลด์กัมมันตรังสีนั้น

(๓) กากกัมมันตรังสีที่มีระดับค่ากัมมันตภาพต่ำ (low level waste: LLW) ได้แก่

(ก) กากกัมมันตรังสีที่ประกอบด้วยนิวไคลด์กัมมันตรังสีที่มีค่าครึ่งชีวิตเกินหนึ่งร้อยวัน แต่ไม่เกินสามสิบปี และมีระดับค่ากัมมันตภาพเกินหนึ่งร้อยเท่าของเกณฑ์ปลอดภัยสำหรับนิวไคลด์ กัมมันตรังสีนั้น

ความปลอดภัยของนาโนในงาน 4 กรกฎาคม 2568 10:40-11:30 น.

ข้อ ๓ ผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสีต้องควบคุมและวางแผนการดำเนินการให้เกิดกากกัมมันตรังสี ให้น้อยที่สุด

กรณีที่ผู้ประกอบการจะใช้งานวัสดุกัมมันตรังสีในลักษณะเดิมอีกต่อไป ให้พิจารณาวิธีการใช้วัสดุกัมมันตรังสี โดยการนำกลับไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นหรือโอนให้ผู้อื่นไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสีมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๓) ติดป้ายเตือนพร้อมสัญลักษณ์รังสีและข้อมูลที่สำคัญ เช่น ชื่อนิวไคลด์กัมมันตรังสี ระดับค่ากัมมันตภาพ ระดับรังสีบนพื้นผิว ลงบนภาชนะหรือหีบห่อบรรจุกากกัมมันตรังสีให้เห็นชัดเจน

ข้อ ๕ ผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสีต้องส่งกากกัมมันตรังสีตามข้อ ๒ ของตนให้ผู้ให้บริการ จัดการกากกัมมันตรังสีหรือหน่วยงานของรัฐจัดการ เว้นแต่เป็นกากกัมมันตรังสีที่ผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสี สามารถดำเนินการจัดการกากกัมมันตรังสีได้เองโดยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) กากกัมมันตรังสีตามข้อ ๒ (๑) สามารถดำเนินการจัดการกากกัมมันตรังสีโดยวิธีการ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) การจัดเก็บกากกัมมันตรังสีไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เพื่อรอ การสลายตัวของนิวไคลด์กัมมันตรังสีจนมีระดับค่ากัมมันตภาพเป็นไปตามเกณฑ์ปลอดภัยแต่ไม่เกินห้าปี

(ข) การบำบัดเพื่อลดปริมาณ แยกนิวไคลด์กัมมันตรังสี หรือเปลี่ยนองค์ประกอบ ของกากกัมมันตรังสี โดยวิธีการใด ๆ เช่น เผา ทำให้ระเหย หรือทำให้ตกตะกอน

(๒) กากกัมมันตรังสีตามข้อ ๒ (๒) และข้อ ๒ (๓) ที่ไม่ได้เกิดจากวัสดุที่ประกอบด้วยนิวไคลด์ กัมมันตรังสีที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (naturally occurring radioactive material : NORM) ซึ่งนำมา ใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมหรือเกิดขึ้นจากอุตสาหกรรม สามารถดำเนินการจัดการกากกัมมันตรังสี โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) การจัดเก็บกากกัมมันตรังสีตาม (๑) (ก)

(ข) การบำบัดตาม (๑) (ข)

(ค) การปรับสภาพกากกัมมันตรังสีให้อยู่ในสภาพที่สะดวกต่อการขนส่ง จัดเก็บ หรือกำจัด

ประกาศคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

เรื่อง เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพ” หมายความว่า ค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณหรือกัมมันตภาพรวมของวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งสามารถปลดออกจากการกำกับดูแลหรือปล่อยทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมได้

ข้อ ๔ เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพสำหรับวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ให้เป็นไป ดังต่อไปนี้

(๑) วัสดุในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่มีปริมาณไม่เกิน ๓ ตัน ให้ใช้เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพตามตารางที่ ๑ แนบท้ายประกาศนี้

(๒) วัสดุในรูปของแข็งที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่มีปริมาณมากกว่า ๓ ตัน ให้ใช้เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพตามตารางที่ ๒ แนบท้ายประกาศนี้

(๓) วัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีปริมาณมากกว่า ๓ ตัน และได้นำมาใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมหรือเกิดจากอุตสาหกรรมให้ใช้เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพตามตารางที่ ๓ แนบท้ายประกาศนี้

ตารางที่ ๑ เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพสำหรับวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่มีปริมาณไม่เกิน ๓ ตัน

นิวไคลด์กัมมันตรังสี		ค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณ (เบ็กเคอเรลต่อกรัม)	กัมมันตภาพรวม (เบ็กเคอเรล)
ไฮโดรเจน-๓	H-3	๑ X ๑๐ ^๖	๑ X ๑๐ ^๔

ซีเซียม-๑๓๕ไอเอ็ม ^๑	Cs-135m	๑ X ๑๐ ^๓	๑ X ๑๐ ^๖
ซีเซียม-๑๓๖	Cs-136	๑ X ๑๐ ^๓	๑ X ๑๐ ^๔
ซีเซียม-๑๓๗ ^๒	Cs-137	๑ X ๑๐ ^๓	๑ X ๑๐ ^๔

10 Bq/g 1000 Bq

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพสำหรับวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ในรูปของแข็งที่มีปริมาณมากกว่า ๓ ตัน

นิวไคลด์กัมมันตรังสี		ค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณ (เบ็กเคอเรลต่อกรัม)
ไฮโดรเจน-๓	H-3	๑๐๐
เบริลเลียม-๗	Be-7	๑๐
		
ซีเซียม-๑๓๔	Cs-134	๐.๑
ซีเซียม-๑๓๔ไอเอ็ม ^๑	Cs-134m	๑,๐๐๐
ซีเซียม-๑๓๕	Cs-135	๑๐๐
ซีเซียม-๑๓๖	Cs-136	๑
ซีเซียม-๑๓๗ ^๒	Cs-137	๐.๑
ซีเซียม-๑๓๘	Cs-138	๑๐

0.1 Bq/g

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ปลดกัมมันตภาพสำหรับวัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีปริมาณมากกว่า ๓ ตัน และได้นำมาใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมหรือเกิดจากอุตสาหกรรม

นิวไคลด์กัมมันตรังสี		ค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณ (เบ็กเคอเรลต่อกรัม)
โพแทสเซียม-๔๐		๑๐
นิวไคลด์กัมมันตรังสีที่อยู่ในอนุกรมยูเรเนียมหรือโทเรียม		๑

หมายเหตุ

(ก) เอ็ม หมายถึง นิวไคลด์กัมมันตรังสีที่อยู่ในสถานะกึ่งเสถียร

(ข) ในกรณีนิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่ตามตารางที่ ๑ ที่สลายตัวให้นิวไคลด์กัมมันตรังสีลูก ให้พิจารณาเฉพาะนิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่เท่านั้น ตามรายการต่อไปนี้

นิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่	นิวไคลด์กัมมันตรังสีลูก
Ge-68	Ga-68
Cs-137	Ba-137m

(ค) ในกรณีนิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่ตามตารางที่ ๒ ที่สลายตัวให้นิวไคลด์กัมมันตรังสีลูก ให้พิจารณาเฉพาะนิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่เท่านั้น ตามรายการต่อไปนี้

นิวไคลด์กัมมันตรังสีแม่	นิวไคลด์กัมมันตรังสีลูก
Fe-52	Mn-52m
Cs-137	Ba-137m

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว
พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๖ เว้นแต่ข้อความนั้นจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ในประกาศนี้

“วัสดุที่ไม่ใช้แล้ว” หมายความว่า วัสดุหรือสิ่งใด ๆ ที่โรงงานผู้ก่อกำเนิดไม่ใช้แล้ว หรือที่ไม่ประสงค์ใช้ตามวัตถุประสงค์เดิม หรือที่ไม่ได้คุณภาพ หรือยังไม่ได้ใช้งาน ที่เป็นของเสียอันตรายและไม่เป็นของเสียอันตราย ไม่ว่าจะมียูสค่า หรือสามารถนำไปจำหน่ายหรือขายเป็นสินค้า หรือเป็นผลิตภัณฑ์พลอยได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในภาคผนวกที่ ๑ ท้ายประกาศนี้ แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกากกัมมันตรังสีตามกฎหมายว่าด้วยพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

“ของเสียอันตราย” หมายความว่า วัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนสารอันตราย หรือมีลักษณะและคุณสมบัติที่เป็นอันตราย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในภาคผนวกที่ ๒ ท้ายประกาศนี้

หมวด ๑

ผู้ก่อกำเนิด

ข้อ ๙ ห้ามผู้ก่อกำเนิดนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อไปจัดการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

การขออนุญาตตามวรรคสองและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือกระทำแบบอัตโนมัติผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๐ ภายหลังจากที่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๙ แล้ว ก่อนจะมีการนำสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน ต้องแจ้งรายละเอียดแสดงการจัดการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๒ ผู้ก่อกำเนิดต้องรับผิดชอบต่อการนำสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วไปยังผู้รับดำเนินการ กรณีมีการขนส่งสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วต้องขนส่งด้วยรถขนส่งที่สามารถติดตามการขนส่งได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรณีมีการนำสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกโรงงานเพื่อไปจัดการ แต่กลับปรากฏข้อเท็จจริงว่าสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังกล่าวยังไม่ได้รับการจัดการตามที่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๙ กรณีนี้ให้ถือว่าสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังกล่าวยังไม่ได้จัดการ ผู้ก่อกำเนิดยังคงมีหน้าที่นำไปจัดการจนกว่าสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้นจะได้รับการจัดการแล้วเสร็จตามที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๕ กรณีที่ต้องวิเคราะห์ลักษณะและคุณสมบัติของวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเพื่อประกอบการพิจารณาขออนุญาตตามข้อ ๙ การวิเคราะห์ต้องดำเนินการโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ หรือห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ที่ได้รับการรับรองด้วยมาตรฐานสากลที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบ

หมวด ๒

ผู้รับดำเนินการ

ข้อ ๑๖ ห้ามผู้รับดำเนินการที่เป็นโรงงานรับสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๙ เข้ามาจัดการ เว้นแต่เป็นสิ่งปฏิภูมหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๙ และเป็นไปตามที่ผู้รับดำเนินการได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน

ข้อ ๑๗ เมื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้วขนส่งเข้ามาในโรงงาน ผู้รับดำเนินการที่เป็นโรงงานต้องตรวจสอบและหรือเก็บตัวอย่างตามวิธีการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบลักษณะสำคัญที่ใช้ยืนยันหรือระบุวัสดุที่ไม่ใช้แล้วให้แน่ชัดว่าเป็นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๙ (Fingerprinting) ทุกครั้ง เช่น ภาพถ่าย (Picture) สี (Color) ความถ่วงจำเพาะ (Specific gravity) สถานะทางกายภาพ (Phase) จุดวาบไฟ (Flash point) ค่าความเป็นกรดต่าง (pH) ปริมาณฮาโลเจน (Halogen content) ปริมาณไซยาไนด์ (Cyanide content) ปริมาณน้ำ (Percent water) หรือค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณหรือกัมมันตภาพรวม (Activation value per dose or overall radioactivity) เป็นต้น และต้องจัดส่งหลักฐานแสดงลักษณะสำคัญดังกล่าว (Fingerprint Report) พร้อมกับเอกสารแสดงการจัดการให้ผู้ก่อกำเนิตด้วย

หากตรวจสอบตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่า วัสดุที่ไม่ใช้แล้วไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้รับดำเนินการที่เป็นโรงงานแจ้งผู้ก่อกำเนิตโดยมีชักช้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๘ ผู้รับดำเนินการที่เป็นโรงงานต้องแจ้งรายละเอียดแสดงการจัดการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๙ วัตถุดิบที่ผู้รับดำเนินการที่เป็นโรงงานรับเข้ามาจัดการ ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ต้องแยกเก็บวัตถุดิบที่เป็นของเสียอันตรายและที่ไม่เป็นของเสียอันตรายออกจากกัน ให้ชัดเจน

(๒) ต้องตรวจสอบภาชนะที่บรรจุวัตถุดิบที่รับเข้ามาจัดการ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และฉลากต้องมีรายละเอียดประกอบด้วย ชื่อผู้ก่อกำเนิด ชื่อและรหัสของประเภทหรือชนิดของ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว วัน เดือน ปีที่เริ่มบรรจุ และวัน เดือน ปีที่ปิดผนึกภาชนะบรรจุ

(๓) ต้องจัดให้มีที่รองรับวัตถุดิบที่เพียงพอและเหมาะสม และดูแลรักษาสถานที่จัดเก็บ ให้สะอาดอยู่เสมอ โดยต้องแสดงป้ายที่มีสัญลักษณ์ และเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัย เช่น ป้ายห้าม ป้ายเตือน ป้ายบังคับ ที่เห็นได้ชัดเจน ในบริเวณที่จัดเก็บ

กรณีการจัดเก็บวัตถุดิบไว้ในอาคาร สภาพอาคารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีการระบายอากาศ ที่เหมาะสม มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บอย่างปลอดภัย และมีระบบกักเก็บกรณีที่มีการหก รั่วไหล ให้อยู่ภายในอาคาร

กรณีการจัดเก็บวัตถุดิบไว้ในที่โล่ง สภาพพื้นที่จัดเก็บต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีพื้นที่เพียงพอ ต่อการจัดเก็บอย่างปลอดภัย และต้องมีระบบกักเก็บให้อยู่ภายในโรงงาน กรณีที่มีการหก รั่วไหล โดยต้องมีระบบป้องกันการปนเปื้อนและกระจายสู่อากาศ ดิน แหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน อันเนื่องมาจากการหก รั่วไหล และในการจัดเก็บให้พิจารณาถึงคุณสมบัติของวัตถุดิบนั้น ๆ กับสภาวะแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ ความชื้น ความร้อน แสงแดด และความสั่นสะเทือนที่อาจก่อให้เกิด ปฏิกิริยาเคมีใด ๆ ที่เป็นอันตราย

กรณีที่วัตถุดิบที่จัดเก็บในสถานที่จัดเก็บ รวม หรือผสมกัน เช่น ถังเก็บขนาดใหญ่ (Tank farm) บ่อพักการจัดการ (Holding tank) บ่อพักใต้ดิน (Underground storage tank) หรือสถานที่ เทกอง ต้องจัดทำบัญชีแสดงรายการวัตถุดิบแต่ละรายการ ประกอบด้วย ชื่อผู้ก่อกำเนิด ชื่อและรหัส ของประเภทหรือชนิดของวัตถุดิบ ปริมาณ และวัน เดือน ปีที่เริ่มจัดเก็บทั้งหมด

ความปลอดภัยในโรงงาน (๑๖) ต้องจัดทำแผนผังการจัดเก็บวัตถุดิบที่เป็นปัจจุบันพร้อมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

4. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูล

หน้าหลัก เกี่ยวกับกรม ▼ ข่าว/กิจกรรม ▼ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริการอิเล็กทรอนิกส์ ▼ บริการข้อมูล ITA ▼ ติดต่อ ▼

พระราชบัญญัติ โรงงาน > ความปลอดภัย

พ.ร.บ. โรงงาน

พ.ร.บ.
ประเภท ชนิด จำพวก โรงงาน
ที่ตั้งโรงงาน
สิ่งแวดล้อม
ความปลอดภัย
ค่าธรรมเนียม
คำสั่งกระทรวง
อื่น ๆ

การประเมินความเสี่ยงโรงงาน

หม้อน้ำและหม้อต้มฯ

ก๊าซอุตสาหกรรม

สารเคมี

สภาพแวดล้อมการทำงาน

กัมมันตรังสี

อัคคีภัย

ระบบไฟฟ้าในโรงงาน

ห้องเย็น

ประกาศกระทรวง

- ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2513) ออกตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่องหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หมวด 1 ถึง 10 ลงวันที่ 24 ก.ค. 2513
- เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการในโรงงานเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 6 พ.ย. 2546
- เรื่อง กำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 25 ม.ค. 2549
- เรื่อง การทำงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 30 ก.ย. 2552

คู่มือ / หลักเกณฑ์ / กฎหมาย / เอกสารประกอบการบรรยาย ด้านความปลอดภัย

สืบค้นได้ที่ <http://reg3.diw.go.th/safety>

Industrial Safety Technology Promotion Division

หน้าแรก เกี่ยวกับสำนักฯ กฎหมาย คู่มือ อุบัติเหตุ บทความ แบบฟอร์ม / คำขอ กิจกรรม

คู่มือ

คู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับนายช่างความปลอดภัย

การป้องกันและระงับอัคคีภัย ในโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๒

คู่มือ การตรวจสอบ ติดตั้งระบบ และอุปกรณ์ไฟฟ้าในชั้นใต้ดิน

ไอระเหยของสารไวไฟ

คู่มือมาตรฐานความปลอดภัย การจัดการกับสารเคมีอันตราย สำหรับถังเก็บในขนาด 25,000 ลิตร ขึ้นไป

คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่องระบบ และ 5S ในโรงงาน

ด้านความปลอดภัย ทางชีวภาพ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม

คู่มือ

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ชีวภาพ

Nanosafety

เครื่องจักรกล

ไฟฟ้าและการจัดการพลังงาน

ประเมินความเสี่ยง

การระเบิดของฝุ่น

อื่นๆ

คู่มือความปลอดภัยนาโนเทคโนโลยีสำหรับภา...

เครื่องจักรกล

คู่มือคำอธิบายเกี่ยวกับมาตรการเพื่อความปลอดภัย...

ไฟฟ้าและการจัดการพลังงาน

คู่มือ การตรวจสอบความปลอดภัย ระบบไฟฟ้าในโรงงาน...

ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี

ระบบประเมินความเสี่ยง

หน่วยงานด้านความปลอดภัย และจัดฝึกอบรมพิเศษ

WEBBOARD

ข้อมูลเข้าสู่ระบบ

ป้อนชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน

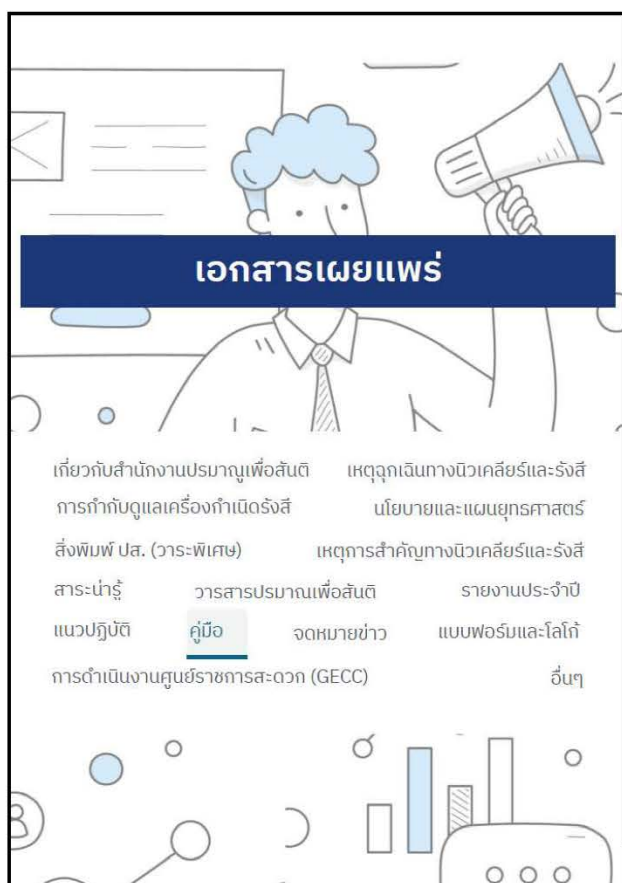
ชื่อผู้ใช้ :

รหัสผ่าน :

เข้าใช้ระบบ เปลี่ยนรหัสผ่าน

ลงทะเบียนใหม่ / คู่มือการใช้งานสำหรับผู้ประกอบการ

ระบบฐานข้อมูลสารกัมมันตรังสี

เอกสารเผยแพร่

เกี่ยวกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี
การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสี นโยบายและแผนยุทธศาสตร์
สิ่งพิมพ์ ปส. (วาระพิเศษ) เหตุการณ์สำคัญทางนิวเคลียร์และรังสี
สาระน่ารู้ วารสารปรมาณูเพื่อสันติ รายงานประจำปี
แนวปฏิบัติ คู่มือ จดหมายข่าว แบบฟอร์มและโลโก้
การดำเนินงานศูนย์ราชการสะดวก (GECC) อื่นๆ

คู่มือการดำเนินงาน

เรื่อง การตรวจวัดกัมมันตภาพรังสีในสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

แนวปฏิบัติการจัดทำ

แผนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสถานที่สำหรับสถานประกอบการที่มีไว้ใน
ครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี
(Site Security Plan (SSP))

(ฉบับที่ 1 ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 0)

กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

คู่มือ/แนวปฏิบัติ

เรื่อง

การดำเนินการเพื่อป้องกันการปนเปื้อนวัสดุกัมมันตรังสีในอุตสาหกรรมเคหะ

(ฉบับที่ 1 ปรับปรุงครั้งที่ 0)

กฎหมาย

Post on 29 มีนาคม 2564 by Legal in กฎหมาย ฮิต: 137775

กฎหมายแรงงาน

OSH

ความปลอดภัย สำหรับลูกจ้าง

หลักสูตรความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
สำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่

หัวใจวิชาที่ 1
ความรู้เกี่ยวกับ
ความปลอดภัยในการทำงาน

หัวใจวิชาที่ 2
กฎหมายความปลอดภัย
อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หัวใจวิชาที่ 3
ข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัย
อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)

จัดทำโดย สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)

DLPW Connect

click

พบเห็นการทุจริต
หรือ ประพฤติมิชอบ

ร้องเรียน / ร้องทุกข์

แสดงความคิดเห็น
ร่างกฎหมาย

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS

**คู่มือแนวทาง
ด้านความปลอดภัย
ทางชีวภาพ
สำหรับเจ้าหน้าที่**

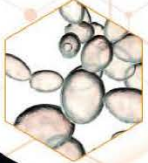

ของสำนักงานเพื่อความปลอดภัยโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS

**คู่มือหลักเกณฑ์ เงื่อนไข
และวิธีปฏิบัติ
ด้านความปลอดภัย
ทางชีวภาพ
สำหรับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม**

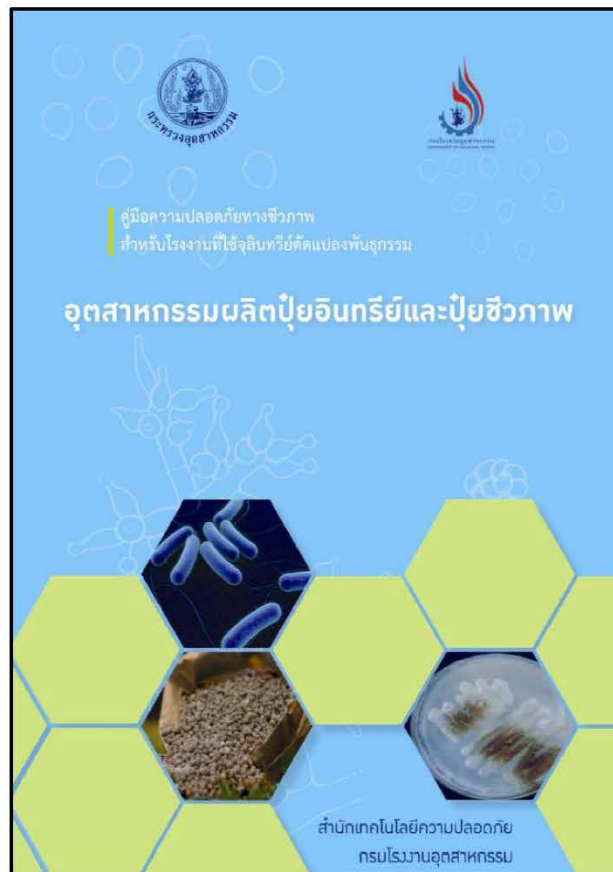

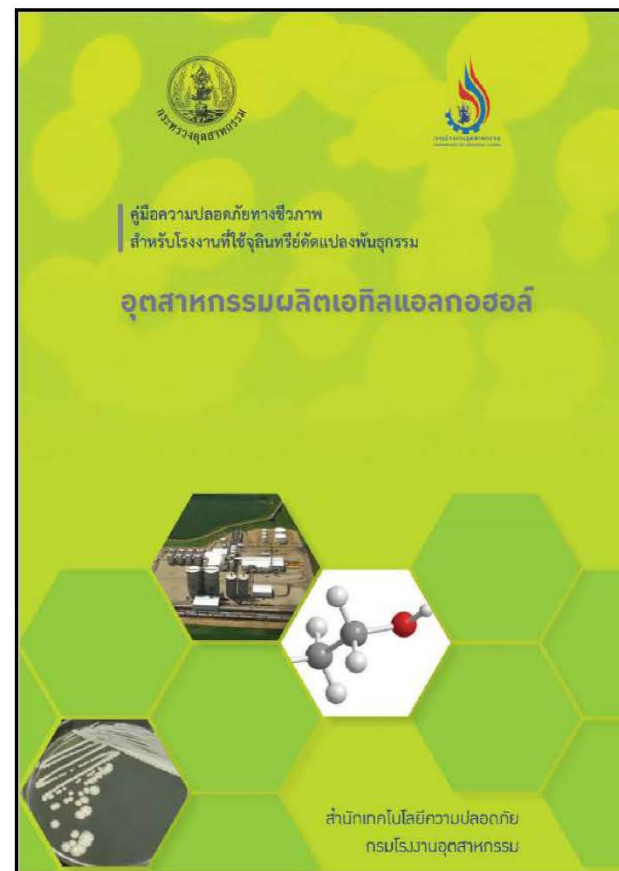

ของสำนักงานเพื่อความปลอดภัยโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

เอกสารข้อมูลความปลอดภัย
ของจุลินทรีย์และ/หรือ
จุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรม
ที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม

1. Influenza A Virus
2. Pasteurella multocida
3. Salmonella
4. Aspergillus oryzae
5. Saccharomyces cerevisiae

คู่มือความปลอดภัย โดย กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน

หม้อน้ำหรือหม้อต้ม
ที่ใช้ของเหลว
เป็นสื่อทำความร้อน

การป้องกันและ
ระงับอัคคีภัย

สารเคมี

ชีวภาพ

Nanosafety

เครื่องจักรกล

ไฟฟ้าและ
การจัดการพลังงาน

ประเมินความเสี่ยง

ความปลอดภัย
สภาวะการทำงาน

การระเบิดของฝุ่น

บทความเกี่ยวกับความปลอดภัย
โดย กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน

หม้อน้ำหรือหม้อต้ม
ที่ใช้ของเหลว
เป็นสื่อทำความร้อน

การป้องกันและ
ระงับอัคคีภัย

สารเคมี

ก๊าซอุตสาหกรรม

ระบบทำความเย็น
ที่ใช้แอมโมเนียเป็น
สารทำความเย็น

ไฟฟ้า

การจัดการพลังงาน

ความปลอดภัย
สภาวะการทำงาน

การบริหาร
ความปลอดภัย

กฎหมายความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง
ภายใต้ พ.ร.บ. โรงงาน

Safety Mind

ติดตามข่าวสารการอบรม
และกิจกรรม
จากกองส่งเสริมเทคโนโลยี
ความปลอดภัยโรงงาน

Safety MIND

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS
ฉบับที่ 12/2567 : 18 มีนาคม 2567

ใช้ "หัว" และ "ใจ" บินความปลอดภัย

มาตรฐานความเข้มของการส่องสว่าง

ลานถนนและทางเดินนอกอาคารโรงงาน

ไม่น้อยกว่า **20 ลักซ์**

บริเวณทางเดินในอาคารโรงงาน ระเบียบ บันได ห้องพักผ่อน ห้องเก็บของ

ไม่น้อยกว่า **50 ลักซ์**

บริเวณการปฏิบัติงาน ที่ต้องการความละเอียด

- การปฏิบัติงานขั้นแรก ในกระบวนการอุตสาหกรรม
- บริเวณออกขนถ่ายสินค้า
- ปิอนยาน ลิฟท์ ห้องน้ำ

ไม่น้อยกว่า **100 ลักซ์**

บริเวณการปฏิบัติงาน ที่ต้องการความละเอียดน้อย

- งานจับจ่ายสินค้า
- งานบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์
- งานตรวจสอบ ทดสอบ หรือเก็บเก็บ

ไม่น้อยกว่า **300 ลักซ์**

บริเวณการปฏิบัติงาน ที่ต้องการความละเอียดสูง

- งานเขียนแบบ
- งานระบายสี พิมพ์ และ ตกแต่งสิ่งพิมพ์
- งานผลิตอิเล็กทรอนิกส์

ไม่น้อยกว่า **600 ลักซ์**

บริเวณการปฏิบัติงาน ที่ต้องการความละเอียดสูง

- การตรวจสอบงานละเอียด เช่น งานเย็บผ้า การเย็บผ้า ที่ต้องการความละเอียด
- การตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยมือ
- การตรวจสอบและตกแต่งสินค้าส่งออก

ไม่น้อยกว่า **800 ลักซ์**

ไม่น้อยกว่า **1200 ลักซ์**

ที่มา : ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรฐานการส่องสว่างปลอดภัยในโรงงาน พ.ศ. 2567

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ : กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน โทร. 02-430-6314 www.reg3.diw.go.th/safety/

MIND : Ministry of Industry

Safety MIND

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS
ฉบับที่ 12/2567 : 29 มกราคม 2567

ใช้ "หัว" และ "ใจ" บินความปลอดภัย

หลักการป้องกันและควบคุมอันตรายจากความร้อนในโรงงาน

การป้องกันและควบคุมที่แหล่งกำเนิดของความร้อน

การใช้น้ำมัน การใช้จากป้องกันรังสี การใช้ระบบระบายอากาศแบบธรรมชาติ หรือระบายอากาศแบบเฉพาะที่

การป้องกันและควบคุมความร้อนจากสิ่งแวดล้อม

การออกแบบและสร้างอาคารให้มีระบบระบายอากาศที่ดี การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

การป้องกันที่ตัวคนงาน

คัดเลือกคนงานที่เหมาะสม จัดหาไม้กั้น/น้ำดื่มที่เย็น ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำกัดระยะเวลาการทำงาน สวัสดิการอื่นๆ

คู่มือความปลอดภัยสำหรับโรงงาน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน

ป้องกันไม่เหมาะสมเพื่อการทำงานที่ดีขึ้น

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ : กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน โทร. 02-430-6314 www.reg3.diw.go.th/safety/

MIND : Ministry of Industry

Safety MIND

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS
ฉบับที่ 22 : 28 สิงหาคม 2566

ใช้ "หัว" และ "ใจ" บินความปลอดภัย

หลักการป้องกันและควบคุมอันตรายจากเสียงดังในโรงงาน

ควบคุมที่แหล่งกำเนิด

การออกแบบ การใช้วัสดุป้องกันเสียงมาปิดล้อม ตรวจสอบอุปกรณ์โรงงาน เช่น ยาง สปริง เพื่อลดการสั่นสะเทือน การห่อหุ้มชิ้นส่วนเพื่อลดการสั่นสะเทือน

ควบคุมที่ทางผ่านของเสียง

การเพิ่มระยะห่างของแหล่งกำเนิดเสียงและผู้รับเสียง จัดทำห้องเก็บเสียงในโรงงานหรือกำแพงกั้น และการปลูกต้นไม้ยืนต้นที่มีใบเขียวเพื่อซับเสียง

ควบคุมการรับเสียงที่หูฟัง

ที่ครอบหู ช่วยลดระดับความดังของเสียงได้ 20-40 เดซิเบล ปลั๊กอุดหู ลดระดับความดังของเสียงได้ 10-20 เดซิเบล

นอกจากนี้ ควรมีการควบคุมระยะเวลาในการทำงานที่ต้องรับเสียงให้ไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ : กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน โทร. 02-430-6314 www.reg3.diw.go.th/safety/

MIND : Ministry of Industry

MIND

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS

ปฏิทินการรายงานข้อมูล

MIND

ใช้ หัว และ ใจ
เป็นอุตสาหกรรมชุมชน

ภายใต้ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

DIW

2567

15 ของทุกเดือน

- รายงานการจัดการวัตถุอันตรายและผลิตภัณฑ์รายเดือน
- แบบรายงานบันทึกการใช้ห้องเผาทั้ง (ร.8)

31 มกราคม 2567

- แบบรายงานผลการตรวจวัดการรั่วซึมของสารอันตรายระเหยจากอุปกรณ์และการซ่อมแซมอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม (ร.ว. 3/1)
- แจ้งข้อเท็จจริงของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม (อ.ว./อก.7 7.1 และ 7.2)

1 มีนาคม 2567

- แบบรายงานข้อมูลทั่วไป (ร.ว.1)
- แบบรายงานมลพิษน้ำ (ร.ว.2)
- แบบรายงานมลพิษอากาศ (ร.ว.3)
- แบบข้อมูลการใช้ถังเก็บแก๊ส ปริมาณการระบายไอสารอันตรายระเหย และประสิทธิภาพของระบบควบคุมสารอันตรายระเหยเป็นรายปี (ร.ว.12)

31 มีนาคม 2567

- แบบรายงานความปลอดภัยการเก็บรักษาวัตถุอันตรายประจำปี (บ.6)

30 เมษายน 2567

- รายงานข้อมูลสารเคมีอันตรายที่มีการเก็บหรือการใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน ในปริมาณตั้งแต่หนึ่งตันต่อปีต่อสารเคมีอันตรายหนึ่งชนิด
- รายงานการจัดเก็บที่ยังไม่มีการจัดการและการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วภายในบริเวณโรงงาน

30 มิถุนายน 2567

- รายงานผลการตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนของเครื่องตรวจวัดค่าบีโอดี และหรือเครื่องตรวจวัดค่าซีโอดีแบบออนไลน์

มกราคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

กุมภาพันธ์

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	1	2	3

มีนาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
26	27	28	29	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

เมษายน

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

31 กรกฎาคม 2567

- แบบรายงานผลการตรวจวัดการรั่วซึมของสารอันตรายระเหยจากอุปกรณ์และการซ่อมแซมอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรม (ร.ว. 3/1)
- แจ้งข้อเท็จจริงของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม (อ.ว./อก.7 7.1 และ 7.2)

1 กันยายน 2567

- แบบรายงานข้อมูลทั่วไป (ร.ว.1)
- แบบรายงานมลพิษน้ำ (ร.ว.2)
- แบบรายงานมลพิษอากาศ (ร.ว.3)

30 ธันวาคม 2567

- รายงานผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พื้นฐาน (เครื่องตรวจวัด BOD / COD ONLINE)
- รายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

พฤษภาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

มิถุนายน

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

กรกฎาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

สิงหาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

กันยายน

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	1	2	3	4	5	6

ตุลาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

พฤศจิกายน

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1

ธันวาคม

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

ธุรกิจอุตสาหกรรมเติบโตและอยู่ร่วมกับสังคมอย่างยั่งยืนด้วยแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว

จัดทำโดย กองพัฒนาระบบมาตรฐานงานกำกับโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม

